

2007. február 14., szerda

ELFOGADOTT SZÖVEGEK**P6_TA(2007)0032****Fogyók szállítása és illegális fogva tartása****Az Európai Parlament állásfoglalása az európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatáról (2006/2200(INI))***Az Európai Parlament,*

- tekintettel egyes európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való feltételezett használatáról szóló, 2005. december 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
  - tekintettel 2006. január 18-i határozatára, amelyben ideiglenes bizottságot állít fel egyes európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatának vizsgálata végett ⁽²⁾,
  - tekintettel egyes európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatáról szóló, az ideiglenes bizottság mandátuma felénél kiadott 2006. július 6-i állásfoglalására ⁽³⁾,
  - tekintettel az ideiglenes bizottság által Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságba, az Egyesült Államokba, Németországba, az Egyesült Királyságba, Romániába, Lengyelországba és Portugáliába indított küldöttségek munkájára,
  - tekintettel a mintegy százharminc meghallgatásra, amit az ideiglenes bizottság folytatott le ülései, küldöttségei és bizalmas tárgyalásai során,
  - tekintettel a hozzá intézett vagy rendelkezésére bocsátott írásos hozzájárulásokra, különösen az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol), valamint a német kormány által rendelkezésére bocsátott, illetve különféle forrásokból beszerzett bizalmas dokumentumokra,
  - tekintettel a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtése útján az Unió által elért fejlődésről (az EU-Szerződés 2. és 39. cikke) szóló, 2006. november 30-i állásfoglalására, és különösen annak ⁽³⁾ bekezdésére, ⁽⁴⁾
  - tekintettel a guantánamói foglyok helyzetéről szóló, 2006. június 13-i állásfoglalására ⁽⁵⁾;
  - tekintettel eljárási szabályzata 175. cikkére,
  - tekintettel az európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatával foglalkozó ideiglenes bizottság jelentésére (A6-0020/2007),
- A. mivel a 2006. július 6-i állásfoglalásában a Parlament úgy határozott, hogy „az ideiglenes bizottság a tizenkét hónapos megbízatásából fennmaradó időszakban tovább folytatja munkáját, a mandátumának az Európai Parlament eljárási szabályzata 175. cikkében foglalt esetleges meghosszabbítására vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül”;
- B. mivel a Gladio-ügyről szóló, 1990. november 22-i állásfoglalásának ⁽⁶⁾ elfogadásakor, mintegy 16 évvel ezelőtt a Parlament felhívta a figyelmet, hogy léteznek olyan titkos, megfelelő demokratikus ellenőrzés nélkül zajló tevékenységek, amelyekben a hírszerző szolgálatok és a katonai szervezetek is érintettek;

⁽¹⁾ HL C 286. E, 2006.11.23., 509. o.

⁽²⁾ HL C 287. E, 2006.11.24., 159. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0316.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0525.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0254.

⁽⁶⁾ HL C 324., 1990.12.24., 201. o.

2007. február 14., szerda

- C. mivel az Európai Közösség és a nemzetközi jog által előírt követelményeket a tagállamok nem kerülhetik meg azáltal, hogy lehetővé teszik más országok – kevésbé szigorú jogi rendelkezések hatálya alá tartozó – hírszerző szolgálatai számára, hogy területükön működjenek; mivel ezen túlmenően a hírszerző szolgálatok műveletei csak akkor egyeztethetők össze az alapvető jogokkal, ha megfelelő rendelkezések léteznek e műveletek nyomom követésére;
- D. mivel a nemzetközi emberi jogi jogszabályokban – különösen az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának preambulumban, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya preambulumban és 10. cikkében – szerepel az emberi méltóság sérthetlenségének elve, és azt az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata biztosítja; mivel ez az elv megjelenik a legtöbb tagállam alkotmányában, valamint az Európai Unió alapjogi chartájának 1. cikkében⁽¹⁾, és mivel ezt az elvet nem lehet még biztonsági okokból sem aláásni, sem békében, sem háborúban;
- E. mivel az emberi méltóság sérthetlenségének elve képezi az emberi jogokkal kapcsolatos nemzetközi, európai és nemzeti jogi aktusban biztosított minden más alapjog – különösen az élethez való jog, a kínzástól, az embertelen vagy megalázó bánásmódtól és büntetéstől való védelem joga, a szabadsághoz és biztonsághoz való jog, a kitoloncolással, kiutasítással és kiadatással szembeni védelem joga, valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog – alapját;
- F. mivel a rendkívüli kiadatás és a titkos fogva tartás többszörösen sérti az emberi jogokat, nevezetesen megsérti a szabadsághoz és a biztonsághoz való jogot, a kínzástól, az embertelen vagy megalázó bánásmódtól és büntetéstől való védelem jogát, a hatékony jogorvoslathoz való jogot, sőt – szélsőséges esetekben – az élethez való jogot is; mivel bizonyos esetekben, amikor a rendkívüli kiadatás titkos fogva tartáshoz vezet, az erőszakos eltüntetésnek tekinthető;
- G. mivel a kínzás tilalma a nemzetközi jog olyan kötelező normája (*ius cogens*), amely vonatkozásában eltérés nem lehetséges, és a kínzással szembeni védelem, a kínzás kivizsgálása, illetve a kínzás büntetése pedig valamennyi államnak (*erga omnes*) kötelessége, amint azt az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 5. cikke, a Polgári és Politikai Jogokról Nemzetközi Egyezségokmányának 7. cikke, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 3. cikke és az azzal kapcsolatos esetjog, az Európai Unió alapjogi chartájának 4. cikke, valamint a nemzeti alkotmányok és jogszabályok is előírják; mivel e sérthetetlen normának a nemzetközi közösség által tulajdonított jelentőséget bizonyítják az európai és nemzetközi szinten a kínzás és az ellenőrzési mechanizmusok vonatkozásában elfogadott külön egyezmények és jegyzőkönyvek; mivel ezzel a kötelezettséggel összeegyeztethetetlen a diplomáciai biztosítékok felhasználása;
- H. mivel azokban a demokráciákban, amelyektől elválaszthatatlan a jogállamiság tiszteletben tartása, a terrorizmus elleni küzdelem nem nyerhető meg azon elvek feláldozásával vagy korlátozásával, amelyeket éppen a terrorizmus akar elpusztítani, és mivel az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelme semmilyen körülmények között sem sérülhet; továbbá mivel a terrorizmus ellen csak törvényes eszközökkel szabad és kell küzdeni, és a nemzetközi és nemzeti jog tiszteletben tartása mellett kell legyőzni azt;
- I. mivel a nemzetközi és a nemzeti jog keretében létre kell hozni a terrorizmus elleni hatékony jogi eszközöket;
- J. mivel az Egyesült Államok kormányának a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló stratégiája olyan átfogó eszközöket használt fel az európai polgárokra vonatkozó érzékeny adatok ellenőrzésére, mint például az utasnyilvántartási (PNR) megállapodás, illetve a banki adatok ellenőrzése a Swift hálózaton keresztül;
- K. mivel e jelentésnek nem célja, hogy támadja a titkosszolgálatok titkos jellegét, inkább azon titkos tevékenységek törvénytelen voltát szándékozik leleplezni, amelyek a vizsgált körülmények között a megfelelő demokratikus ellenőrzés hiányában a nemzeti és nemzetközi jogszabályok megsértéséhez vezettek;

⁽¹⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

2007. február 14., szerda

- L. mivel 2006. szeptember 6-án George W. Bush amerikai elnök megerősítette, hogy a CIA titkos fogva tartási programot folytat az Egyesült Államokon kívül;
- M. mivel George W. Bush elnök kijelentette, hogy a rendkívüli kiadatási és titkos fogva tartási program révén beszerzett létfontosságú információkat más államokkal is megosztották, és a program folytatódni fog, amely erősen növeli annak a lehetőségét, hogy néhány európai ország – tudottan vagy tudomásán kívül – kínzással megszerzett információkat kapott;
- N. mivel az ideiglenes bizottság, bizalmas forrásból, az Európai Unió és az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének (NATO) külügyminiszterei közti, 2005. december 7-i, Condoleezza Rice amerikai külügyminiszter részvételével zajlott informális találkozóról szóló dokumentumokhoz jutott, amely megerősíti, hogy a tagállamok tudtak a rendkívüli kiadatási programról, ugyanakkor e kérdésről az ideiglenes bizottság által hivatalosan megkérdezett összes személy pontatlan információkat nyújtott;
- O. mivel az ideiglenes bizottság bizalmas forrásból hozzájutott egyrészt a nemzetközi jogjoggal foglalkozó tanácsi munkacsoport (COJUR) és a transzatlanti kapcsolatok munkacsoportja (COTRA), másrészt az amerikai külügyminisztérium magas rangú vezetői részvételével 2006 első félévében (nevezetesen 2006. február 8-án és május 3-án) tartott találkozókról szóló dokumentumokhoz, miközben az ideiglenes bizottság részére a Tanács elnöksége e dokumentumoknak csupán az összefoglaló jellegű változatát adta át; mivel a Tanács által – a Parlament kifejezett kérésére – a Parlament részére elküldött, e találkozókról szóló dokumentumok az eljárások olyan hiányos összefoglalói, amelyekből alapvető fontosságú részek hiányoznak;
- P. mivel nem közölték a Parlamenttel, hogy az említett találkozókra sor került, és azok folyamatát teljes titoktartás övezte;
- Q. mivel ezen állásfoglalás alkalmazása tekintetében „európai országok” alatt a tagállamokat, a tagjelölt államokat és a társult államokat kell érteni, ahogyan azt az ideiglenes bizottság 2006. január 18-i mandátuma is kimondja;
1. emlékeztet arra, hogy a terrorizmus az EU biztonságára irányuló fő fenyegetések egyike, amely ellen törvényes és összehangolt eszközökkel kell küzdenie minden európai kormánynak, szorosan együttműködve a nemzetközi partnerekkel és különösen az Egyesült Államokkal, az ENSZ szintjén meghatározott stratégia alapján; hangsúlyozza, hogy a terrorizmus elleni küzdelmet közös értékeink – a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok – alapján, illetve ezek védelme érdekében kell folytatni; hangsúlyozza továbbá, hogy az ideiglenes bizottság által végzett munka célja, hogy hozzájáruljon a terrorizmus elleni küzdelem olyan világos és célzott intézkedéseinek kialakításához, amelyeket mindenki elfogad, és amelyek tiszteletben tartják a nemzeti és nemzetközi jogszabályokat;
  2. úgy véli, hogy a 2001. szeptember 11-i eseményeket követően az ún. „terrorizmus elleni háború” – a maga túlkapásaival – az emberi jogok és alapvető szabadságok súlyos és veszélyes hanyatlását okozta, amint azt az ENSZ leköszönő főtitkára, Kofi Annan is megjegyezte;
  3. meggyőződése, hogy az egyéni jogok és az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása hozzájárul a biztonsághoz; úgy ítéli meg, hogy a biztonság igénye és az egyéni jogok közötti kapcsolatában mindig tiszteletben kell tartani az emberi jogokat, biztosítva azt, hogy a terrorizmussal gyanúsított személyeket a megfelelő eljárás betartása mellett letartóztatják, eljárás alá vonják és elítélik;
  4. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok betartását, védelmét és előmozdítását előíró pozitív kötelezettség az érintett egyén jogállásától függetlenül fennáll, illetve hogy az EU polgárai, a tagállamokban élő személyek, vagy bármely más, a tagállamok által nyújtott védelemre jogosult, illetve másként a tagállamok joghatósága alatt álló személy közötti diszkriminációt el kell kerülni;
  5. emlékeztet rá, hogy a jelen állásfoglalás célja – az ideiglenes bizottság jelentése alapján – egyrészt a megvizsgált tényekkel kapcsolatos felelősség megállapítása, másrészt annak felvázolása, hogy a jövőben miként lehet elkerülni a visszaéléseket és a jogsértéseket a terrorizmus elleni küzdelem keretében;

2007. február 14., szerda

6. tudomásul veszi George W. Bush amerikai elnök 2006. szeptember 6-i nyilatkozatát, amely szerint „néhány, a háború alatt foglyul ejtett, gyanúsított terroristavezetőt és terroristát az Egyesült Államok területén kívül tartottak fogva és hallgattak ki egy, a CIA által működtetett különálló program keretében”, és az így fogva tartott személyek közül azóta többet átszállítottak Guantánamóba, és erős annak a gyanúja, hogy még mindig vannak más foglyok is, akiket titkos fogva tartó központokban tartanak; tudomásul veszi a Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) 2007. január 2-i jelentését, amely 26 tanúvallomást említ a Guantánamóban elkövetett rossz bánásmódról a 2001. szeptember 11-e óta eltelt időszakból;
7. sajnálatát fejezi ki ennek kapcsán, hogy egyes tagállamok ellenállása miatt a Tanács képtelen volt következtetéseket elfogadni válaszul e nyilatkozatra az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2006. szeptember 15-i ülésén, és kéri, hogy a Tanács azokat sürgősen fogadja el annak érdekében, hogy minden kétséget eloszlasson azzal kapcsolatban, hogy a tagállamok kormányai együttműködtek vagy szemet hunytak-e a rendkívüli kiadatás és a titkos börtönprogramok ügyében – a múlt, a jelen és jövő vonatkozásában egyaránt;
8. felszólítja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy – a Parlament álláspontjával összhangban – adjanak ki egy olyan egyértelmű és hathatós nyilatkozatot, amely felszólítja az Egyesült Államok kormányát, hogy vessen véget a rendkívüli letartóztatásokkal és kiadatásokkal kapcsolatos gyakorlatnak;
9. sajnálatát fejezi ki, hogy az európai országok kormányai nem tartották szükségesnek, hogy egyértelmű információkat kérjenek az amerikai kormánytól az Egyesült Államok területén kívüli titkos börtönök létezéséről;
10. tudomásul veszi az amerikai külügyminisztérium jogi tanácsadójának azon nyilatkozatát, amit a Tanács keretében ülésező uniós külügyminiszterek 2006. május 3-i ülésén tett, és amely szerint a rendkívüli kiadatások valóban létező programja mindig az érintett országok szuverenitásának teljes tiszteletben tartásával zajlott; tudomásul veszi, hogy ezt az állítást ezt követően az ideiglenes bizottság washingtoni küldöttségének részvételével tartott ülésén is megerősítették;
11. köszönetet mond a CIA azon volt ügynökeinek, akik felajánlották együttműködésüket az ideiglenes bizottságnak, nevezetesen részt vettek egyes bizalmas tanácskozásokon, ahol megerősítették, hogy a kiadási program már a kilencvenes években megkezdődött;
12. üdvözlí az Egyesült Államok szenátusában a választások következtében kialakult új többség bejelentését, amely szerint vizsgálatot indítanak a CIA által kialakított rendkívüli kiadási program kérdésében; megjegyzi, hogy ez még inkább megerősíti az ideiglenes bizottság munkájának létjogosultságát;
13. elítél több tagállamot és az Európai Unió Tanácsát amiatt, hogy vonakodtak teljes mértékben együttműködni az ideiglenes bizottsággal; hangsúlyozza, hogy a tagállamok és különösen a Tanács és elnökségeinek magatartása jóval elmaradt a Parlament jogos elvárásaitól;
14. úgy véli, hogy az áldozatok, a nem-kormányzati szervezetek, a média és a parlamenti képviselők által felvetett kérdésekre adott konkrét válaszok komoly hiánya csak megerősítette a már megfelelően dokumentált állítások érvényességét;
15. hangsúlyozza az olasz, német és spanyol és portugál igazságügyi hatóságok által az ideiglenes bizottság hatáskörébe tartozó feltételezésekkel kapcsolatosan végzett munka komolyságát és alaposágát, és felszólítja a többi tagállam igazságügyi hatóságait, hogy cselekedjenek hasonlóképpen az ideiglenes bizottság által rendelkezésre bocsátott lényeges információk alapján;
16. bátorítja az európai államok nemzeti parlamentjeit, hogy az általuk megfelelőnek és hatékonyak ítélt módon kezdjék meg, illetve folytassák az említett feltételezések mélyreható vizsgálatát, többek között parlamenti vizsgálóbizottságok létrehozásával is;
17. elismeréssel adózik a világsajtó munkája előtt, nevezetesen azon amerikai újságírók előtt, akik elsőként tárták fel a visszaéléseket és az emberi jogok megsértését a rendkívüli kiadási program kapcsán, ezáltal bizonyítva az amerikai sajtó régi demokratikus hagyományát; elismeri továbbá számos nem kormányzati szervezet, különösen a Statewatch, az Amnesty International és a Human Rights Watch e téren végzett erőfeszítéseit és munkájának minőségét;

2007. február 14., szerda

18. elismeri, hogy az e jelentésben szereplő néhány információ – beleértve a CIA titkos börtöneinek létezését – hivatalos vagy nem hivatalos egyesült államokbeli forrásból származik, bizonyítva ezzel az Egyesült Államok demokráciájában rejlő életképességet és önirányítást;
19. őszinte hálóját fejezi ki azoknak az áldozatoknak, akik meg merték osztani drámai tapasztalataikat az ideiglenes bizottsággal;
20. felszólítja az összes európai országot, hogy ne tegyenek semmilyen lépéseket azon köztisztviselők, volt köztisztviselők, újságírók és más személyek ellen, akik az ideiglenes bizottságnak vagy más vizsgálódó szervnek tanúskodtak, illetve információkat adtak át, ily módon segítve a terrorizmussal gyanúsított személyek rendkívüli kiadatásának, titkos fogva tartásának és szállításának feltárását;
21. 2006. július 6-i állásfoglalásához hasonlóan ismételten felszólítja a Tanácsot, hogy fogadjon el közös álláspontot, amelyben kizárja, hogy a tagállamok – a jogszerű kiadatás feltételeként – mindössze harmadik államok által tett diplomáciai biztosítékokat fogadjanak el akkor, amikor megalapozottan feltételezhető, hogy az érintett személyeket kínzás vagy embertelen bánásmód fenyegeti;

Együttműködés az EU intézményeivel és a nemzetközi szervezetekkel

22. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács és elnöksége elmulasztották azon kötelezettségüket, hogy – az EU-Szerződés 21. és 39. cikke értelmében – teljes körűen tájékoztassák a Parlamentet a közös kül- és biztonságpolitika fő vonatkozásairól és alapvető választási lehetőségeiről, valamint a büntetőjog terén megvalósuló igazságügyi és rendőrségi együttműködés keretében végzett munkáról;
23. hangsúlyozza e tekintetben, hogy teljes mértékben elfogadhatatlan, hogy a Tanács először eltitkolta, majd a Parlament kérését követően is csak részleges információkat adott az amerikai kormány magas rangú tisztviselőivel folytatott rendszeres megbeszélésekről, azt állítva, hogy ez volt az egyetlen rendelkezésre álló változat; elítéli továbbá azt a tényt, hogy a Tanács egy harmadik ország kormányának arra vonatkozó kérésére is hivatkozott, hogy az információ maradjon bizalmas;
24. rámutat arra, hogy a Tanács e hibái valamennyi tagállam kormányát is belekeverték az ügybe, mivel azoknak a Tanács tagjaiként kollektív felelősségük van;
25. felháborodásának ad hangot a Tanács akkori elnökségének javaslata miatt, amelynek értelmében az Egyesült Államokkal együtt létre kell hozni egy, a terrorizmussal gyanúsított személyek kiadatásával kapcsolatos normákra vonatkozó közös keretet, amint azt az egyrészt a COJUR és a COTRA, másrészt az amerikai külügyminisztérium magas rangú vezetői részvételével 2006. május 3-án Brüsszelben tartott találkozón részt vett személyek is megerősítették;
26. felszólít a terrorizmus elleni küzdelem európai koordinátora, Gijs de Vries szerint az Egyesült Államokkal folytatott, a „kiadatás” és a „rendkívüli kiadatás” pontos meghatározásával kapcsolatos megbeszélések eredményeinek azonnali közzétételére;
27. tudomásul veszi azt a tényt, hogy az Európai Unió Tanácsának főtitkára és kül- és biztonságpolitikai főmegbízottja, Javier Solana megerősítette, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell azt, hogy az általuk a terrorizmus elleni küzdelem érdekében tett bármely intézkedés megfelel a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeiknek; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács és főtitkára nem tudott kielégítő információkkal szolgálni az említett megbeszélések kapcsán, valamint azzal kapcsolatosan, hogy a Tanács tudott-e az Egyesült Államok által a terrorizmus elleni küzdelem keretében alkalmazott módszerekről; sajnálja, hogy a főtitkár nem tudta kiegészíteni az akkor már az ideiglenes bizottság birtokában lévő bizonyítékokat; felkéri a Tanácsot, hogy tárjon fel minden olyan tényt és megbeszélést, amelyről tudomása van, valamint hogy mozdítsa elő az emberi jogokat és alapvető szabadságokat tiszteletben tartó európai külpolitikát és nemzetközi terrorizmusellenes stratégiát;
28. megkérdőjelezi a Gijs de Vries által betöltött, a terrorizmus elleni küzdelem európai koordinátori tisztségének valós tartalmát, mivel nem tudott kielégítő válaszokkal szolgálni az ideiglenes bizottság által feltett kérdésekre; azon a véleményen van, hogy a terrorizmus elleni küzdelem európai dimenziójának fokozása érdekében a közeljövőben felül kell vizsgálni és meg kell erősíteni feladat- és hatásköreit, valamint növelni kell tevékenységének átláthatóságát és parlamenti ellenőrzését;

2007. február 14., szerda

29. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Max-Peter Ratzel, az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) igazgatója nem jelent meg az ideiglenes bizottság előtt, különösen mivel úgy tűnik, hogy az Europol több összekötő tisztet is kihelyezett, többek között az amerikai hírszerző szolgálatokhoz; kéri az igazgatót, hogy nyújtson átfogó információkat a Parlament számára ezen összekötő tisztek szerepéről, feladatairól, azokról az adatokról, amelyekhez hozzáfértek, valamint a hozzáférés feltételeiről;
30. köszönetet mond a Bizottság alelnökének, Franco Frattini úrnak az ideiglenes bizottság munkájához való hozzájárulásáért, és arra buzdítja a Bizottságot, hogy lépjen fel határozottabban annak érdekében, hogy kiderülhessen az igazság és az ideiglenes bizottság által elemzett esetek többé ne fordulhassanak elő;
31. üdvözli különösen Frattini alelnök úr elkötelezettségét, amelyet a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatban az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmére vonatkozó harmonizált szabályokkal az euroatlanti együttműködési keret létrehozása vonatkozásában tanúsít;
32. köszönetet mond az Eurocontrol-nak – és különösen igazgatójának – a kiváló együttműködésért és az ideiglenes bizottsággal megosztott igen hasznos információkért;
33. üdvözli az Európa Tanáccsal, különösen annak parlamenti közgyűlésével és főtitkárával folytatott szoros együttműködést, és munkájának folytatására buzdítja az Európa Tanács jogi és emberi jogi kérdésekkel foglalkozó bizottságát, és annak elnökét, Dick Marty urat; felhívja a figyelmet a főtitkár, Terry Davis által a miniszteri bizottsághoz intézett ajánlásokra;
34. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a NATO volt és jelenlegi főtitkára, Lord Robertson és Jaap de Hoop Scheffer sem volt hajlandó megjelenni az ideiglenes bizottság előtt, valamint hogy a szervezet elutasította azt a kérést, hogy az ideiglenes bizottság betekintést nyerjen az Észak-atlanti Tanács 2001. október 4-i határozatába, amely az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének az Egyesült Államok elleni 2001. szeptember 11-i támadásokat követő végrehajtásáról; megismétli azt a kérését, hogy hozzák a döntést nyilvánosságra, és legalább nyújtsanak információkat annak tartalmára, korábbi és jelenlegi végrehajtására, valamint arra vonatkozóan, hogy továbbra is hatályban marad-e, továbbá hogy a CIA-járatok ennek keretében működtek-e;
35. köszönetet mond az ENSZ különmegbízottjai, Manfred Nowak (kínzás elleni) és Martin Scheinin (az emberi jogok előmozdítása és védelme a terrorizmus elleni küzdelem keretében) uraknak az ideiglenes bizottság munkájához való hozzájárulásukért; egyben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Louise Arbour emberi jogi főbiztos nem tudott részt venni a találkozón; köszönetet mond az emberi jogokkal foglalkozó európai szakértői hálózatnak és különösen koordinátorának, Olivier De Schutter úrnak az ideiglenes bizottság munkájához történő hozzájárulásukért;

Az ideiglenes bizottság által elemzett információk***Rendkívüli kiadások, valamint a légterek és repülőterek visszaélésszerű használata***

36. emlékeztet rá, hogy a rendkívüli kiadási program olyan törvényen kívüli gyakorlat, amely ellentétes az emberi jogokkal kapcsolatban megállapított nemzetközi normákkal és amelynek értelmében a terrorista tevékenységgel megvádolt személyeket illegálisan elrabolnak, letartóztatnak és/vagy átadnak az Egyesült Államok ügynökeinek és/vagy más államokba szállítanak, hogy ott hallgassák ki őket, ami az esetek többségében titkos fogva tartást és kínzást is jelent;
37. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az áldozatok családját egyáltalán nem értesítik hozzátartozóik sorsáról;
38. néhány egyesült államokbeli képviselő magán- és nyilvános beszédeiben szándékosan keltett zavar ellenére hangsúlyozza, hogy a rendkívüli kiadás olyan gyakorlat, ami teljes mértékben eltér a néhány európai ország által olykor, igen kivételes körülmények között alkalmazott gyakorlattól, amely igen súlyos bűncselekményekkel hivatalosan vádolt személyek fogva tartásából és harmadik országokban történt őrizetbe vételéből áll annak érdekében, hogy azután őket európai területre szállítsák, ahol egy, az igazságszolgáltatási rendszer valamennyi jogi garanciájával rendelkező bíróság előtt büntetőeljárás alá vonják őket;

2007. február 14., szerda

39. elítéli a rendkívüli kiadatást, mint az Egyesült Államok által a terrorizmus elleni küzdelemben használt törvénytelen eszközt; elítéli továbbá azt, hogy egyes európai országok titkosszolgálatai és kormányzati hatóságai több alkalommal elnézték és eltitkolták e gyakorlatot;

40. elítéli a rendkívüli kiadások áldozatainak kihallgatásában való bármilyen részvételt, mivel az e törvénytelen eljárás igazolásának tekinthető még akkor is, ha a kihallgatásban részt vevő személyeknek nincs is közvetlen felelősségük az áldozat elrablásában és fogva tartásában, kínzásában vagy a vele szemben tanúsított embertelen bánásmódban;

41. úgy ítéli meg, hogy a rendkívüli kiadások gyakorlata éppen a kívánatossal ellentétes hatást váltott ki a terrorizmus elleni küzdelemben, és valójában hátráltatja és akadályozza a terrorizmussal gyanúsított személyek elleni szabályos rendőrségi és igazságügyi eljárásokat;

42. hangsúlyozza, hogy 2001 vége és 2005 vége között legalább 1245 CIA által üzemeltetett járat vette igénybe az európai légteret vagy szállt le európai repülőtereken, amihez hozzá kell adni az ugyanezen célból használt katonai járatok eddig meg nem határozott számát; emlékeztet arra, hogy egyrészt elképzelhető, hogy jóval több CIA-járat volt annál, mint amit az ideiglenes bizottság által elvégzett vizsgálatok megerősítettek, másrészt pedig arra, hogy nem minden ilyen járatot használtak rendkívüli kiadásra;

43. sajnálja, hogy egyes európai államok lazítottak légtérük és reptereik ellenőrzésén azzal, hogy szemet hunytak a CIA által üzemeltetett járatok felett vagy beengedték azokat, amelyeket olykor rendkívüli kiadásra vagy foglyok illegális szállítására használtak, és emlékeztet az EJEB ítélezési gyakorlatában megjelenő tevőleges kötelezettségeikre, ahogy azokat a Joggal a Demokráciáért Európai Bizottság (Velencei Bizottság) is megerősítette;

44. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a CIA-gépek légtérhasználatának és leszállásának engedélyezésére többek között az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének végrehajtásáról szóló, 2001. október 4-én elfogadott NATO-megállapodás alapján kerülhetett sor;

45. megjegyzi, hogy az USA legfelső bíróságának határozata, amely a guantanamoi börtön bezárására szólít fel, megállapítja, hogy a kubai bázison fogva tartottak többsége Afganisztánból származik, következésképp őket Európán keresztül kellett, hogy szállítsák;

46. emlékeztet rá, hogy a Nemzetközi Polgári Légiközlekedési Egyezmény (chicagói egyezmény) 1. cikke kimondja, hogy a részes államok teljes és kizárólagos szuverenitással bírnak a területük feletti légtér tekintetében, és ennek megfelelően nem zárja ki az államok teljes körű felelősségét az emberi jogoknak a területükön – beleértve a légtérületet is – belüli tiszteletben tartásával kapcsolatban;

47. hangsúlyozza, hogy a CIA azért használta a polgári légi közlekedés szabályait, hogy megkerülje az állami repülőkre, mint a chicagói egyezmény szerinti katonai és rendőrségi használatú gépekre vonatkozó igazságügyi előírásokat; emlékeztet arra, hogy a chicagói egyezmény 4. cikke kimondja: „Valamennyi részes állam kijelenti, hogy a polgári légi közlekedést nem használja fel a jelen egyezmény céljaival összeférhetetlen célokra”;

48. az ideiglenes bizottság munkálatainak második szakaszában kapott kiegészítő elemek fényében megerősíti annak valószínűtlenségét, hogy egyes európai kormányok ne értesültek volna a területükön zajló, a rendkívüli kiadásokhoz kapcsolódó tevékenységekről;

49. hangsúlyozza, hogy az ideiglenes bizottság 7. és 8. munkadokumentuma⁽¹⁾ további információkat tartalmaz a bizottság által megvizsgált rendkívüli kiadásokat illetően, valamint a CIA-hoz fűződő vállalkozásokról, az általa használt repülőgépekről és azokról az európai országokról, amelyekben a gépek leszálltak;

OLASZORSZÁG

50. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a korábbi és a jelenlegi olasz kormány titkosszolgálatokért felelős képviselői elhárították az ideiglenes bizottság meghívását, és nem jelentek meg az ülésen;

⁽¹⁾ Referenciák: PE 380.593v04-00 és PE 380.984v02-00.

2007. február 14., szerda

51. elítéli Abu Omar egyiptomi imám CIA számára történő rendkívüli kiadatását, aki menedékjogot kapott Olaszországban, és 2003. február 17-én rabolták el Milánóban, ahonnan autóval szállították a NATO avianói katonai támaszpontjára, majd repülővel a NATO németországi ramsteini katonai támaszpontjának érintésével Egyiptomba, ahol titokban tartották fogva és kínozták;
52. elítéli egy olasz tábornagy (carabinieri marshal) és az olasz katonai biztonsági és titkosszolgálat (SISMI) egyes tisztviselői által Abu Omar elrablásában játszott tevékeny szerepet, amit az Armado Spataro milánói ügyész által végzett vizsgálat, valamint az általa összegyűjtött bizonyítékok is alátámasztanak;
53. sajnálattal állapítja meg, hogy Nicolò Pollari tábornok, a SISMI volt igazgatója 2006. március 6-án, amikor megjelent az ideiglenes bizottság előtt, eltitkolta az igazságot, azt nyilatkozva, hogy az olasz ügynökök semmilyen szerepet sem játszottak a CIA által megszervezett erőszakos eltüntetésekben, valamint hogy az olasz titkosszolgálatoknak nem volt tudomásuk az Abu Omar elrablására irányuló tervről;
54. a titkosszolgálatok érintettségének fényében igen valószínűnek ítéli, hogy az akkor hivatalban lévő olasz kormány is tudott arról, hogy Abu Omar olasz felségterületen vált rendkívüli kiadatás áldozatává;
55. köszönetet mond Spataro ügyész úrnak az ideiglenes bizottság előtt tett vallomásaért, üdvözli Abu Omar rendkívüli kiadatásának feltárása érdekében folytatott hatékony és független vizsgálatát, és teljes mértékben egyetért következtetéseivel, illetve az előzetes meghallgatás bírójának döntésével, hogy bíróság elé állít 26 amerikai állampolgárt, CIA-ügynököket, a SISMI hét magas rangú vezetőjét, a *Raggruppamento Operativo Speciale* (ROS) egyik rendőrét, valamint a „Liberio” napilap főszerkesztő-helyettesét; üdvözli a milánói bíróság előtt megkezdett eljárásokat;
56. sajnálatát fejezi ki, hogy Abu Omar elrablása hátráltatta a Spataro ügyész úr által vezetett vizsgálatot azon terrorista-hálózat ellen, amelyhez Abu Omar is köthető volt; emlékeztet rá, hogy ha nem rabolták volna el törvénytelenül, és nem szállították volna egy más országba, Abu Omar ellen szabályos és tisztességes eljárást indítottak volna Olaszországban;
57. megállapítja, hogy Pollari tábornok vallomása nem fér össze a SISMI helyiségeiben talált, és a milánói ügyészség által lefoglalt egyes dokumentumokkal; úgy ítéli meg, ezek a dokumentumok bizonyítják, hogy a CIA rendszeres tájékoztatást adott a SISMI-nek Abu Omar egyiptomi fogva tartásáról;
58. őszintén sajnálja, hogy a SISMI vezetése rendszeresen félrevezette a milánói ügyészséget azzal a céllal, hogy hátráltassa az Abu Omar rendkívüli kiadatásával kapcsolatos vizsgálatot; rendkívüli módon aggódik amiatt, hogy úgy tűnik, a SISMI vezetése párhuzamos menetrendben dolgozott, aggódik továbbá a megfelelő belső és kormányzati ellenőrzések hiánya miatt; kéri az olasz kormányt, hogy fokozott parlamenti és kormányzati ellenőrzések létrehozásával sürgősen orvosolja ezt a helyzetet;
59. elítéli az Abu Omar rendkívüli kiadatását vizsgáló olasz újságírók ellen foganatosított törvénytelen intézkedéseket és telefonbeszélgetéseik lehallgatását, valamint számítógépeik elkobzását; hangsúlyozza, hogy ezen újságírók vallomása igen hasznos volt az ideiglenes bizottság munkájához;
60. bírálja azt a lassúságot, amellyel az olasz kormány felmentette és helyettesítette Pollari tábornokot;
61. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az előző olasz kormány titkosított olyan, a terrorizmus elleni küzdelem keretében megvalósuló olasz-amerikai együttműködéssel kapcsolatos dokumentumokat, amelyek segítettek volna az Abu Omar rendkívüli kiadatása ügyében folyó vizsgálatot, a jelenlegi kormány pedig fenntartotta e dokumentumok titkosságát;
62. sürgeti az olasz igazságügyi minisztert, hogy a lehető leghamarabb hagyja jóvá az említett 26 amerikai állampolgár kiadatási kérelmét, hogy Olaszországban bíróság elé állhassanak;

2007. február 14., szerda

63. elítéli az olasz állampolgárságú Abu el-Kászim Britel rendkívüli kiadatását, akit 2002 márciusában Pakisztánban tartóztatott le a pakisztáni rendőrség, majd pakisztáni és amerikai ügynökök hallgatták ki, később átadták a marokkói hatóságoknak és a „Temara” büntetés-végrehajtási központban helyezték el, ahol ma is fogva tartják; hangsúlyozza, hogy az Abu el-Kászim Britel ellen Olaszországban folytatott büntetőeljárás keretében végzett nyomozást vádemelés nélkül zárták le;
64. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Abu el-Kászim Britel ügyvédje által az ideiglenes bizottság rendelkezésére bocsátott dokumentumok szerint védenca pakisztáni letartóztatását követően az olasz belügyminiszter „folyamatos együttműködést” tartott fenn külföldi titkosszolgálatokkal Abu el-Kászim Britel ügyében;
65. nyomatékosan felszólítja az olasz kormányt, hogy tegyen konkrét intézkedéseket Abu el-Kászim Britel azonnali szabadon bocsátása érdekében, és biztosítsa, hogy Abu Omar ellen eljárást lehessen indítani a milánói bíróság előtt;
66. őszintén sajnálja, hogy a CIA Máher Arart rendkívüli kiadatás keretében szállító járata olasz felségterületen szállt le; Máher Arart, aki vallomást tett az ideiglenes bizottság előtt, az Egyesült Államokból szállították Szíriába Róma érintésével;
67. megjegyzi, hogy 46 CIA által üzemeltetett járat szállt le olasz reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók;

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

68. örömmel üdvözli az Egyesült Királyság Európával foglalkozó miniszterének londoni találkozóját, valamint azt a tényt, hogy az Egyesült Királyság kormánya dokumentumokkal és magyarázattal szolgált; megállapítja, hogy az Egyesült Királyság hatóságai nem tudtak az ideiglenes bizottság londoni küldöttsége által feltett összes kérdésre választ adni;
69. tudomásul veszi Margaret Beckett, az Egyesült Királyság nemzetközösségi és külügyekért felelős miniszterének egy parlamenti kérdésre adott írásbeli válaszában megfogalmazott kijelentéseit, amelyben elismerte, hogy az Egyesült Királyság kormánya tudott a titkos CIA-börtönhálózatról, még mielőtt Bush elnök 2006 szeptemberében elismerte volna annak létezését; felkéri az Egyesült Királyság kormányát annak közlésére, hogy felvetette-e a kérdést az Egyesült Államok hatóságainak és értesített-e más kormányokat, illetve megbeszélte-e (és ha igen, mikor) az ügyet más európai kormányokkal;
70. köszönetet mond munkájáért és az ideiglenes bizottságnak Londonban átadott igen értékes dokumentumokért a rendkívüli kiadásokkal foglalkozó parlamenti csoportnak (APPG), amelyben valamennyi párt képviseltette magát az Alsóházból és a Lordok Házából származó képviselőkkel egyaránt;
71. elítéli Biser ar-Rávi Egyesült Királyságban élő iraki állampolgár, valamint Dzsamíl el-Banná Egyesült Királyságban élő jordániai állampolgár rendkívüli kiadatását, akiket a gambiai hatóságok tartóztattak le Gambiában 2002 novemberében, majd átadták őket amerikai ügynököknek, akik Afganisztánba, majd Guantánamóba szállították, ahol jelenleg is fogva tartják őket bármiféle bírósági eljárás vagy jogi képviselő nélkül;
72. hangsúlyozza, hogy az MI5 által egy meg nem nevezett állam kormányának küldött szolgálati táviratok, amelyek az APPG elnöke, Andrew Tyrie tudomására jutottak, arra engednek következtetni, hogy Biser ar-Rávi és Dzsamíl el-Banná elrablását megkönnyítették az MI5 brit titkosszolgálat által adott, részben hibás információk;
73. bírálja a brit kormányt, amiért megtagadta a konzuli segítségnyújtást Biser ar-Rávitól és Dzsamíl el-Bannától arra hivatkozva, hogy nem brit állampolgárok;
74. elítéli az Egyesült Királyságban élő etióp állampolgárságú Binjam Mohammed kétszeri rendkívüli kiadatását; hangsúlyozza, hogy Binjam Mohammedet legalább két titkos börtönben tartották fogva, a katonai börtönökön kívül;

2007. február 14., szerda

75. mély aggodalommal tölti el Binjam Mohammed ügyvédjének vallomása, aki az Egyesült Királyságban átadott az ideiglenes bizottság hivatalos küldöttségének egy beszámolót a védenca által átélt borzalmas kínzásokról;

76. hangsúlyozza, hogy a nemzetközösségért is felelős volt brit külügyminiszter, Jack Straw 2005 decemberében elismerte, hogy a brit titkosszolgálatok ügynökei találkoztak Binjam Mohammeddel annak pakisztáni letartóztatásakor; ennek kapcsán elmondja, hogy a marokkói ügynökök által Binjam Mohammednek feltett kérdések némelyike az Egyesült Királyságtól származó információk alapján fogalmazódhatott meg;

77. elítéli Martin Mubanga brit állampolgár rendkívüli kiadatását, aki az Egyesült Királyságban találkozott az ideiglenes bizottság küldöttségével, és akit 2002 márciusában tartóztattak le Zambiában, majd repülővel szállították Guantánamóba; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Martin Mubangát brit tisztviselők hallgatták ki Guantánamóban, ahol per és jogi képviselő nélkül tartották fogva és kínozták négy éven keresztül, majd vádemelés nélkül helyezték szabadlábra;

78. tudomásul veszi Craig Murray úr, volt üzbegisztáni brit nagykövetnek, az ideiglenes bizottság előtt tett tanúvallomását a kínzás révén szerzett titkos információk cseréjéről, valamint Michael Wood úr, a brit nemzetközösségi és külügyminisztérium volt jogtanácsosa által adott jogi szakvélemény másolatát;

79. aggodalmának ad hangot Michael Wood jogi szakvéleménye miatt, amely szerint az ENSZ kínzás, illetve kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódok vagy büntetések elleni egyezménye önmagában nem tiltja a kínzás révén szerzett információk „megszerzését és birtoklását”, amennyiben nem áll fenn közvetlen részvétel a kínzásban; elítél az információknak kínzással történő megszerzésére irányuló bármilyen kísérletet, függetlenül a résztvevők személyétől;

80. megjegyzi, hogy 170 CIA által üzemeltetett járat szállt le brit reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy brit reptereken szálltak le azok a gépek, amelyekről bebizonyosodott, hogy a CIA más alkalmakkor Biser ar-Rávi, Dzsamíl el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed, Abu Omar és Máher Arar rendkívüli kiadatásának keretében, valamint Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítására használta azokat;

NÉMETORSZÁG

81. elismeri a német kormány készséges együttműködését, valamint hogy bizalmas dokumentumokat adott át az ideiglenes bizottság elnökének és előadójának; másrésről azonban sajnálja, hogy a német kormány egyik képviselője sem tudott megjelenni az ideiglenes bizottság előtt;

82. üdvözlöli a német parlament vizsgálóbizottságának kiváló munkáját, és támogatja a bizottság munkájának folytatását;

83. köszönetet mond Martin Hofmann müncheni ügyésznek az ideiglenes bizottság előtt tett vallomásáért, és örömet fejezi ki a Németországban zajló igazságügyi vizsgálatok miatt; tudomásul veszi, és üdvözlöli hogy a müncheni kerületi bíróság letartóztatási parancsokat adott ki tizenhárom CIA-ügynök ellen, akiket Háled el-Mászri illegális elhurcolásával és jogtalan fogva tartásával gyanúsítanak, és felhívja a német kormányt, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy elérje ezen személyek Egyesült Államok általi kiadását;

84. köszönetét fejezi ki a német parlament vizsgálóbizottsága felé Háled el-Mászri ügyének vizsgálatáért; tudomásul veszi azt, hogy mindeddig a bizottság vizsgálatai azt mutatták, hogy a német hatóságok nem vettek részt az illegális emberrablásban; várakozással tekint a német parlament vizsgálóbizottságának ez ügyre vonatkozó következtetései elé;

2007. február 14., szerda

85. elítéli a Németországban élő, török állampolgárságú Murat Kurnaz rendkívüli kiadatását, aki vallo-mást tett a bizottság előtt, és akit a pakisztáni rendőrség 2001 novemberében jogalap és jogi képviselő biztosítása nélkül tartóztatott le Pakisztánban, adott át az afganisztáni határ túlsóoldán található amerikai egységeknek, majd 2002 januárjának végén repülővel szállították Guantánamóba, ahonnan 2006. augusztus 24-én helyezték vádemelés nélkül szabadlábra, miután valamennyi börtönében megkínózták;

86. rámutat, hogy Murat Kurnaz ügyvédje és a német hatóságok által nyújtott információk szerint 2002-ben volt kilátás Murat Kurnaz Guantánamóból történő szabadon bocsátására, azonban ezt a német hatóságok nem fogadták el; megjegyzi, hogy 2002 óta a német kormány számos alkalommal azt nyilatkozta Murat Kurnaz ügyvédjének, hogy nem áll módjában tárgyalásokat kezdeményezni Murat Kurnaz kiszabadításáról az amerikai kormánnyal, mivel török állampolgárságú személyről van szó; megjegyzi, hogy a bizottság rendelkezésére álló dokumentumok szerint már 2002 októberének végén sem jelentett Murat Kurnaz semmiféle terrorfenyegetést; elvárja a német hatóságok által tett összes vonatkozó intézkedésnek és mulasztásnak a német parlament vizsgálóbizottsága által történő teljes körű tisztázását, és üdvözli a tényt, hogy ezen vizsgálatok már megkezdődtek;

87. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2002 és 2004 között német ügynökök két alkalommal is kihallgatták Murat Kurnazt Guantánamóban, ahol hivatalos vádemelés, valamint per és jogi képviselő biztosítása nélkül tartották fogva; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a német ügynökök megtagadták tőle a segítséget és ehelyett csak kérdéseket kívántak feltenni neki;

88. teljes mértékben támogatja a potsdami ügyész által ismeretlen tettesek ellen indított – 2006. október 25-én a tübingeni/karlsruhei államügyészségre áttett – eljárást, amelynek célja megállapítani, hogy Murat Kurnazt Afganisztánban a Kommando Spezialkräfte-hez (KSK, a német hadsereg különleges operatív erői) tartozó német katonák embertelen bánásmódban részesítették-e, mielőtt Guantánamóba szállították volna;

89. megjegyzi, hogy kihallgatásai során Murat Kurnazt a magánéletével kapcsolatos részletekkel szembe-sítették; megjegyzi, hogy ez felkelti annak gyanúját, hogy Murat Kurnazt megfigyelték még azelőtt, hogy Németországot elhagyta volna, amit rendes esetben csak a hazai titkosszolgálatok végezhetnek;

90. nagyra értékeli a német kormány 2006 januárjában tett kezdeményezését, amely Murat Kurnaz sza-badon bocsátásához vezetett;

91. elítéli a német állampolgárságú Mohammed Zammár rendkívüli kiadatását, akit 2001. december 8-án tartóztattak le hivatalos vádemelés nélkül Marokkóban, a casablancai reptéren, majd Marokkóban és Szíriá-ban tartották fogva, illetve kínozták meg;

92. megjegyzi, hogy egy bizalmas intézményi forrás szerint 2001. november 26-án a német szövetségi bűnügyi rendőrség részletes adatokat szolgáltatott az FBI-nak Mohammed Zammár hollétét illetően, és ez megkönnyítette a letartóztatását;

93. rámutat, hogy a német szövetségi kancellária tisztviselői és a szíriai titkosszolgálatok ügynökei közötti 2002. júliusi találkozót követően német ügyészek megszüntettek több, Németországban élő szíriai állampolgár elleni eljárást, miközben a szíriai hatóságok engedélyezték, hogy német ügynökök kihallgassák Mohammed Zammárt a szíriai Far Falasztín börtönben, amint azt egy bizalmas intézményi forrás is meg-erősítette; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy német ügynökök kihallgatták Mohammed Zammárt e börtönben;

94. felszólítja a német Bundestag első vizsgálóbizottságát – hatáskörének közelgő kiterjesztésével össze-függésben –, hogy vizsgálja ki az egyiptomi állampolgárságú, Németországban lakóhellyel rendelkező Abdel-Halim Kafagi illegális kiadatásával kapcsolatos, nemrégiben napvilágra került ügyet; Abdel-Halim Kafagit amiatt a gyanú miatt, hogy terrorista, 2001 szeptemberében valószínűleg Bosznia-Hercegovinában tartóztat-ták le, és erőszakkal vitték el az Egyesült Államok tuzlai „Eagle Base” katonai támaszpontján lévő börtönbe, ahol különösen rossz bánásmódban részesítették és embertelen körülmények között tartották fogva;

2007. február 14., szerda

95. mélységesen aggasztja egy, az ideiglenes bizottság rendelkezésére bocsátott, nem minősített dokumentumban szereplő információ, amely rámutat, hogy legalább hat algériainak Tuzlából Incirlikén keresztül Guantanamo-ba történő illegális kiadatását tervezték az Egyesült Államok Stuttgart melletti EUCOM (az Egyesült Államok Európai Parancsnoksága) támaszpontján; felszólítja a német Bundestagot, hogy haladéktalanul vizsgálja ki, hogy ezek az állítólagos kiadások a fegyveres erők jogállásáról szóló megállapodás vagy a német területen tartózkodó amerikai katonai erőkkel kötött más megállapodások vagy szerződések megsértésével jártak-e, hogy az USEUCOM tervezett-e további illegális kiadásokat, továbbá hogy a német kapcsolattartók bármilyen módon érintettek voltak-e;

96. megjegyzi, hogy 336 CIA által üzemeltetett járat szállt le német reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkezett vagy olyan országokba tartott, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy német reptereken szálltak le azok a gépek, amelyekről bebizonyosodott, hogy a CIA más alkalmakkor Biser ar-Rávi, Dzsamíl el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed, Abu Omar és Máher Arar rendkívüli kiadásának keretében, valamint Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítására használta azokat; különösen aggódik amiatt, hogy az említett járatok egyikének Guantánamo volt az úti célja; arra buzdítja a német hatóságokat, hogy folytassanak további nyomozást e járat ügyében;

97. tudomásul veszi a terrorizmussal gyanúsított személyeknek az Egyesült Államok Mannheim-Blumenauban lévő katonai börtönében történő ideiglenes fogva tartására és a velük szembeni rossz bánásmódra vonatkozó állításokat, üdvözli a Szövetségi Államügyész Hivatal által megkezdett vizsgálatokat, és reméli, hogy a német Bundestag és/vagy az illetékes vizsgálóbizottság még közelebbről meg fogja vizsgálni ezt az ügyet;

SVÉDORSZÁG

98. tudomásul veszi a svéd kormánynak a Carl Bildt külügyminiszter által az ideiglenes bizottságnak küldött levelében kifejtett álláspontját; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kormány egyik képviselője sem tudott megjelenni az ideiglenes bizottság előtt annak érdekében, hogy a kormány álláspontjára vonatkozó eszmecsere tartsanak;

99. elítéli, hogy a Svédországban menedékjogot kérő Mohammed El-Zári és Ahmed Agíza, egyiptomi állampolgárok Svédország általi 2001. decemberi kiutasítása kizárólag az egyiptomi kormány diplomáciai biztosítékain alapult, amelyek azonban nem nyújtanak kellő garanciákat a kínzással szemben; azt is elismeri, hogy a svéd kormány – azzal, hogy nem tájékoztatta ügyvédekét Kairóba érkezésükig – megakadályozta, hogy az európai emberi jogi egyezményrel összhangban jogaikat gyakorolják; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a svéd hatóságok elfogadták az Egyesült Államok arra irányuló ajánlatát, hogy a két férfi Egyiptomba történő szállítása érdekében rendelkezésükre bocsátanak egy különleges átrepülési engedéllyel rendelkező repülőgépet;

100. sajnálja, hogy a svéd biztonsági rendőrség – a jogállamiságon kívülre kerülve – elvesztette az irányítást Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári Egyiptomba történő kiutasításának végrehajtása felett azzal, hogy passzívak maradtak az említett férfakkal szemben az egyesült államokbeli ügynökök által a brommai repülőtéren tanúsított, megalázó bánásmóddal szemben;

101. hangsúlyozza, hogy a kiutasításra vonatkozó határozatot a lehető legmagasabb végrehajtó szinten hozták meg, amely ellen már nem volt lehetséges fellebbezni;

102. teljes mértékben támogatja az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2006. november 6-i határozatát, amely megállapítja, hogy Svédország megsértette a kínzás teljes körű tilalmát; hasonlóan támogatja az ENSZ Kínzás Elleni Bizottságának ettől független, 2005. május 20-i határozatát, amely megállapította, hogy Svédország megsértette a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódok és büntetések elleni ENSZ egyezményt, és azt, hogy „az Egyiptomtól kapott diplomáciai biztosítékok, melyek nem tartalmaztak a végrehajtásukra vonatkozó mechanizmusról szóló rendelkezéseket, nem biztosítottak kellő védelmet e nyilvánvaló kockázattal szemben”;

103. megköszöni Mats Melinnek, a svéd parlament főombudsmanjának, az ideiglenes bizottság előtt tett vallomását, és gratulál az általa lefolytatott vizsgálathoz, amely megállapította, hogy a svéd biztonsági szolgálat és repülőtéri rendszet „rendkívül behódolóan viselkedett az amerikai tisztviselőkkel szemben” és „kicsúszott a kezéből a végrehajtás”, ami Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári bántalmazását eredményezte, beleértve fizikai bántalmazásukat és más megalázó bánásmódot, amelyre még a repülőtéren, közvetlenül Kairóba szállításuk előtt került sor;

2007. február 14., szerda

AUSZTRIA

104. tudomásul veszi az osztrák kormány nevében tett írásbeli magyarázatokat, sajnálja azonban, hogy az osztrák kormány nem tartotta fontosnak, hogy megjelenjen az ideiglenes bizottság előtt annak érdekében, hogy álláspontjára vonatkozó eszmecsere tartsanak;

105. megjegyzi, hogy ezen írásban tett magyarázatok szerint a következő bekezdésekben említett személyek – Massad Omer Behari és Gamal Menshawi – Ausztriában rendelkeztek lakóhellyel és akik nem voltak osztrák állampolgárok, valamint akik szabad mozgását semmilyen módon nem korlátozták; megjegyzi, hogy a két férfi Ausztriát önként és az osztrák hatóságok ellenőrzése nélkül hagyta el; őket külföldi ügynökségek az osztrák állam területén és az osztrák hatóságok befolyásán kívül, osztrák részvétel nélkül tartóztatták le; megjegyzi, hogy ennek megfelelően egyértelmű, hogy ezek nem olyan esetek, amikor személyeket külföldi hatóságnak adtak ki;

106. emlékeztet azonban arra, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezményét elismerő államok hatásköre kiterjed területük lakosságára, ezért kötelességük őket megvédeni és minden ellenük irányuló emberi jogi visszaélést kivizsgálni;

107. elítéli azt a tényt, hogy Maszád Omer Behari, szudáni állampolgárt és 1989 óta ausztriai lakost, akit az ideiglenes bizottság meghallgatott, 2003. január 12-én elraboltak az ammani repülőtéren, amint Szudánból Bécsbe kívánt visszatérni;

108. sajnálja, hogy Maszád Omer Beharit később jogellenesen és titokban, tárgyalás és jogi képviselethez való jog biztosítása nélkül egy Ammanhoz közeli, a jordániai általános hírszerző hivatal által működtetett börtönben fogva tartották, kínozták és bántalmazták 2003. április 8-ig, amikor is vádemelés nélkül szabadon bocsátották; emlékeztet arra, hogy Maszád Omer Behari ellen az osztrák hatóságok 2001 szeptemberében bírósági eljárást indítottak, amit azonban 2002 augusztusában vádemelés nélkül lezártak;

109. elítéli Gamal Menshawi, egyiptomi állampolgár és ausztriai lakos elrablását, akit 2003 februárjában az ammani repülőtéren tartóztattak fel, amint Mekkába próbált utazni, majd később Egyiptomba szállították, ahol 2005-ig bírósági eljárás vagy jogi képviselet biztosítása nélkül titokban fogva tartották;

110. sajnálja, hogy a fentebb leírtak fényében sem rendkívüli, sem parlamenti vizsgálatot nem kezdeményeztek Ausztriában az osztrák hatóságok által az említett két kiadatásban vállalt esetleges közreműködés ügyében; sürgeti az osztrák parlamentet, hogy mielőbb kezdje meg a megfelelő vizsgálatokat;

SPANYOLORSZÁG

111. üdvözlöi a spanyol kormánynak az ideiglenes bizottsággal folytatott hatékony együttműködésre vonatkozó nyilatkozatát, különösen a spanyol külügyminiszter által az ideiglenes bizottságnak nyújtott beszámolót; sajnálatát fejezi ki mindazonáltal amiatt, hogy a spanyol kormány végül nem engedélyezte a spanyol hírszerző szolgálatok vezetőjének, hogy megjelenjen az ideiglenes bizottság előtt, hónapokkal azt követően, hogy erre felkérték;

112. köszönetét fejezi ki az Audiencia Nacional főügyészének, Javier Zaragozának és ügyészének, Vicente González Motának az ideiglenes bizottságnak nyújtott beszámolójukért és elismerését fejezi ki az általuk lefolytatott vizsgálat kapcsán, amelyből kiderül, hogy rendkívüli kiadási programjának végrehajtása során a CIA járatok tranzitállomásaiként spanyol reptereket használt fel; az ügyészeket a Háled el-Mászri rendkívüli kiadása során használt repülőgép leszállóhelyeinek további kivizsgálására buzdítja; tudomásul veszi a spanyol hatóságok döntését, amellyel az Audiencia Nacional bírójának kérésére feloldották a titkosszolgálatok birtokában lévő, a CIA által üzemeltetett repülőgépek spanyol repülőter-használatáról szóló titkos dokumentumok titkosítását;

113. elismerését fejezi ki a Diario de Mallorca oknyomozó megközelítésének, ami jelentős szerepet játszott a CIA repülőgépeinek a Baleári-szigetek repülőterein keresztül történő mozgása feltárásában, valamint ezek személyzetének azonosításában;

2007. február 14., szerda

114. emlékeztet Zaragoza főügyész szavaira, akinek nyilatkozata szerint „a spanyol kormány semmilyen módon nem akadályozta, ellenezte vagy zavarta az Audiencia Nacional által lefolytatott vizsgálatot”;
115. felhívja a spanyol hatóságokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a Szíriában 2005 októberében elrabolt és amerikai ügynököknek kiadott Mustafa Setmariam Nasarwho spanyol állampolgárt tisztességes bírósági eljárás keretében, joghatósággal rendelkező bírói testület előtt hallgassák meg;
116. megjegyzi, hogy 68 CIA által üzemeltetett járat szállt le spanyol reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; elítéli, hogy olyan repülőgépek is bizonyítottan leszálltak Spanyolországban, amelyeket – a Spanyolországban és Olaszországban folyó jogi vizsgálatok szerint – más országokban is használhattak Ahmed Agíza, Mohammed El-Zári, Biser ar-Rávi, Dzsamíl el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed, Abu Omar és Máher Arar rendkívüli kiadása során használta; különösen aggasztónak tartja, hogy a fent felsorolt repülőjáratok közül három Guantánamóból érkezett vagy oda tartott; nyomatékosan ösztönzi a spanyol ügyészeket e repülőjáratok további kivizsgálására;

PORTUGÁLIA

117. üdvözlí a portugál külügyminiszterrel tartott lisszaboni találkozót, valamint azt a tényt, hogy a portugál kormány dokumentumokat adott át és magyarázatokkal szolgált a bizottságnak; sajnálja azonban, hogy a portugál hatóságok nem tudtak válaszolni az ideiglenes bizottság Portugáliába látogató küldöttségének egyes kérdéseit;
118. örömmel üdvözlí a portugál hatóságok részéről 2007. február 5-én elkezdett arra irányuló igazságügyi vizsgálatot, hogy esetlegesen használtak-e portugál területet a terrorizmussal gyanúsított és kínzásnak, valamint kegyetlen, embertelen, illetve megbecstelenítő elbánásnak alávetett fogvatartottak átszállítására;
119. különösképpen megjegyzi Adburahman Khadr esetét, aki a rendkívüli kiadás egyik áldozata, és akit 2003. november 6-án állítólag a Gulfstream 4 N85VM fedélzetén Guantánamóból szállítottak a bosznia-hercegovinai Tulzába, 2003. november 7-én egy portugál repülőtéren közbeiktatott leszállással; felkéri továbbá a portugál hatóságokat hogy vizsgálják ki a Portugálián keresztül történő szállításra vonatkozó többi lehetséges esetet;
120. üdvözlí a miniszterközi munkacsoport 2006. szeptember 26-i létrehozását és annak a 2006. október 13-i rendeletnek a hatálybalépését, amely előírja hogy a magánrepülőgépek személyzetének és utasainak nevét tartalmazó jegyzékeket be kell nyújtani a portugál határellenőrző hatóságoknak;
121. megjegyzi, hogy 91 CIA által üzemeltetett járat szállt le portugál reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; különösen aggasztja, hogy ezen járatokból legalább három származott, illetve tartott Guantánamó felé; megjegyzi, hogy a Máher Arar és Abou el-Kászim Britel kiadásában részt vevő repülőgépek visszaútkjuk során leszálltak Portugáliában;
122. aggasztja az a további lista, ami az ideiglenes bizottság birtokába jutott, amely azt jelzi, hogy számos ország 2002. január 11. és 2006. június 24. között a portugál légtérben – Guantánamóból vagy Guantánamóba közlekedő – polgári és katonai repülőgépei további 14 leszállást hajtottak végre portugál reptereken; megjegyzi, hogy a portugál kormány 7 ilyen az „Enduring Freedom” (Tartós szabadság) művelet keretében végrehajtott leszállásra vonatkozóan biztosított tájékoztatást;

ÍRORSZÁG

123. üdvözlí az ír külügyminiszter által az ír kormány nevében az ideiglenes bizottságnak nyújtott beszámolót, illetve a rendkívüli kiadások eljárásának egyértelmű bírálatát; megjegyzi azonban, hogy az ír kormány nem tudott válaszolni a CIA rendkívüli kiadási küldetésekből részt vevő gépeinek ír reptereken történő leszállásaival kapcsolatos aggodalmakra vonatkozó összes kérdésre (például Abu Omar esetében);

2007. február 14., szerda

124. köszönetet mond az ír emberi jogi bizottságnak (IHRC) az ideiglenes bizottság előtt tett beszámolójáért, és teljes mértékben egyetért vele abban, hogy nem felel meg Írország emberi jogi kötelezettségeinek az a tény, hogy az ír kormány diplomáciai biztosítékokat fogadott el, hiszen e kötelezettség ismeretében a kormánynak tevékenyen meg kellett volna kísérelnie a kínzást vagy embertelen bánásmódot bármiképpen lehetővé tevő tevékenységek megakadályozását Írországban és külföldön egyaránt; sajnálatát fejezi ki az ír kormány máig érvényes döntése miatt, hogy nem követi az IHRC ez ügyben tett ajánlását; megjegyzi, hogy nincs folyamatos párbeszéd az IHRC és az ír kormány között;

125. megjegyzi, hogy 147 CIA által üzemeltetett járat szállt le ír reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; elítéli, hogy olyan repülőgépek is leszállhattak Írországban, amelyekről kiderült, hogy a CIA azokat – más alkalmakkor – Bisher Al-Rawi, Dzsamil el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed, Abu Omar és Máher Arar rendkívüli kiadása során, valamint Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítására használta;

126. megjegyzi az ír és külföldi hírszerző szolgálatok ír parlamenti ellenőrzésének hiányát, továbbá az ebből származó visszaélési lehetőségeket;

127. úgy ítéli meg, hogy véletlenszerű átvizsgálási rendszer hiányában ezt a tilalmat a CIA által működtetett légi járművek valamennyi írországi leszállására ki kell terjeszteni;

128. arra buzdítja az ír kormányt, hogy az ideiglenes bizottság megállapításainak ismeretében egyezzen bele egy, az ír felségterület CIA kiadási útvonal részeként történő használatára irányuló parlamenti vizsgálat megindításába;

GÖRÖGORSZÁG

129. megjegyzi, hogy 64 CIA által üzemeltetett járat szállt le görög reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; elítéli, hogy olyan repülőgépek is leszállhattak Görögországban, amelyekről kiderült, hogy a CIA azokat – más alkalmakkor – Ahmed Agíza, Mohammed El-Zári, Bisher Al-Rawi, Dzsamil el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed és Máher Arar rendkívüli kiadása, illetve Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítása során használta;

CIPRUS

130. megjegyzi, hogy 57 CIA által üzemeltetett járat szállt le ciprusi reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; elítéli, hogy olyan repülőgépek is leszállhattak Cipruson, amelyekről kiderült, hogy a CIA azokat – más alkalmakkor – Ahmed Agíza, Mohammed El-Zári, Bisher Al-Rawi, Dzsamil el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed és Abu Omar rendkívüli kiadása illetve Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítása során használta;

DÁNIA

131. üdvözli a dán hatóságok részéről tapasztalt együttműködési készséget, sajnálattal nyugtázva ugyanakkor, hogy a kormány egyik képviselője sem ítélte szükségesnek, hogy megjelenjen az ideiglenes bizottság előtt;

BELGIUM

132. felszólítja a belga kormányt, hogy hozza nyilvánosságra valamennyi elvégzett vizsgálat eredményét, a belga repülőtereknek és a belga légtérnek a kiadási programban vagy fogolyszállításban érintett repülőgépek általi felhasználásáról;

133. tudomásul veszi a belga szenátus elnökének, Anne-Marie Lizin asszonynak a kijelentéseit, amelyek helytelenítik a belga hírszerző szolgálatok és a belga hatóságok együttműködésének elmaradását a vizsgálat elején; de utal a belga szenátus jelentésének végkövetkeztetéseire, amelyek arról tanúskodnak, hogy Belgium meg akarja oldani a felvetődött problémákat;

2007. február 14., szerda

TÖRÖKORSZÁG

134. mélyen aggasztónak tartja, hogy a török hatóságok nem kívánják Murat Kurnaz török állampolgár védelmére mozgósítani diplomáciai védelmi eszközeiket, és hogy semmilyen lépést nem tesznek, amely a fent nevezett személy guantánamói börtönből történő kiszabadítását célozná;

135. sajnálja, hogy ugyanezen hatóságok ezzel ellentétben kihasználták Murat Kurnaz jogellenesen fogva tartását, hogy Guantánamóban kihallgassák;

136. elítéli a török hatóságok hallgatását azzal kapcsolatban, hogy területükön engedélyezték egy olyan repülőgép leszállását, amelynek fedélzetén hat Bosznia és Hercegovinában jogellenesen letartóztatott algériai származású boszniai lakost szállítottak Guantánamóba;

MACEDÓNIA VOLT JUGOSZLÁV KÖZTÁRSASÁG

137. hangsúlyozza, hogy ideiglenes bizottságát 2006 áprilisában Szkopjében fogadta a köztársaság elnöke, a kormány tagjai és számos tisztviselő, és megköszöni nekik a küldöttség fogadtatását; megjegyzi azonban, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság hatóságai nem folytattak le alapos vizsgálatot Háléd el-Mászri ügyében;

138. elítéli Háléd el-Mászri német állampolgár rendkívüli kiadatását, akit a tabanovcei határállomáson Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban 2003. december 31-én elraboltak, majd 2003. december 31. és 2004. január 23. között Szkopjében jogellenesen fogva tartottak és 2004. január 23–24-én Afganisztánba szállítottak, ahol 2004 májusáig megalázó és embertelen bánásmód mellett fogva tartottak;

139. sürgeti a Tanácsot és a KKBP főképviselőit, hogy tisztázza azon tényt, amely szerint az EU rendőrségi misszióját (PROXIMA) Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Belügyminisztériumába integrálták, továbbá hogy részt vett a Macedóniai Biztonsági és Kémelhárítási Szolgálat (DBK) munkájában abban az időszakban, amikor Háléd el-Mászrit átadták a CIA-nek; tudni szeretné, hogy igaz-e az, hogy a Tanács kihallgatta a PROXIMA misszióban részt vevő EU-s személyzetet annak érdekében, hogy értékelje a Háléd el-Mászri ügyével kapcsolatban birtokukban lévő információk szintjét; adott esetben kéri a Tanácsot, hogy nyújtson a Parlamentnek teljes körű beszámolót a kivizsgálásról;

140. teljes mértékben egyetért Martin Hofmann müncheni államügyész előzetes megállapításával, mely szerint nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amelynek alapján cáfolni lehetne, hogy az események a Háléd el-Mászri beszámolójában vázoltaknak megfelelően alakultak volna;

141. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság hatóságai nem követték az ideiglenes bizottság 2006. július 6-i időközi jelentésében megfogalmazott ajánlásokat;

142. ismételten hangsúlyozza, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság hatóságaitól elvárják, hogy folytassanak le vizsgálatokat; sürgeti Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság újonnan megválasztott nemzeti parlamentjét, hogy mielőbb állítson fel vizsgálóbizottságot a Háléd el-Mászri-ügy vizsgálatára és biztosítsa a német parlament folyamatban lévő vizsgálatával való teljes körű együttműködést;

BOSZNIA ÉS HERCEGOVINA

143. üdvözlöi, hogy Bosznia és Hercegovina kormánya – Európában egyedüliként – nem tagadja, hogy részt vett négy állampolgára, illetve két lakosa, összesen hat algériai származású személy rendkívüli kiadatásában, és hangsúlyozza, hogy Bosznia és Hercegovina kormánya volt az egyetlen olyan európai kormány, amely illegális cselekményeiért formálisan vállalta a felelősséget; ugyanakkor sajnálja, hogy a Bosznia és Hercegovina kormánya által tett intézkedések eddig nem eredményezték a hat fogoly Guantánamóból történő szabadon bocsátását;

144. elítéli a fent említett hat személy rendkívüli kiadatását, akiket 2002. január 17-én raboltak el Szarajevóban, majd átadtak amerikai katonáknak és Guantánamóba szállítottak, ahol a mai napig tárgyalás és jogi garanciák nélkül fogva tartják őket;

2007. február 14., szerda

145. tudomásul veszi a nemzetközi közösség egykori boszniai és hercegovinai főképviselője, Wolfgang Petritsch, valamint Bosznia és Hercegovina Emberi Jogi Kamarájának egykori elnöke, Michèle Picard által az ideiglenes bizottság előtt nyújtott beszámolót, amelyben azt állították, hogy a nemzetközi közösség boszniai és hercegovinai képviselőit megfelelően értesítették az említett hat személy amerikai hadseregnek történő közelgő kiadatásáról; e tekintetben elítéli a tagállamokat fellépésük elmaradása miatt;

146. sajnálja, hogy a Bosznia és Hercegovinában képvisellel rendelkező nemzetközi közösség tétlenül szemlélte, hogy nem hajtották végre a boszniai és hercegovinai Legfelső Bíróság és az Emberi Jogi Kamara határozatait, amelyek elrendelték a hat személy szabadon bocsátását;

147. hangsúlyozza, hogy a hat férfi ügyvédjeinek elmondásából az ideiglenes bizottság úgy tudja, a boszniai és hercegovinai hatóságokra a korábbiakban nem tapasztalt mértékű nyomást gyakorolt az Egyesült Államok kormánya, amely azzal fenyegetőzött, hogy amennyiben Bosznia és Hercegovina kormánya nem tartóztatja le a terrorizmus vádjával a hat férfit, bezárják nagykövetségüket, visszahívják annak alkalmazottait és minden diplomáciai kapcsolatot megszakítanak Boszniával és Hercegovinával;

148. megjegyzi, hogy Wolfgang Petritsch megerősítette, hogy az Egyesült Államok jelentős nyomást gyakorolt a boszniai és hercegovinai hatóságokra és a nemzetközi közösségre, hogy ne avatkozzanak be a kiadatásokba, valamint hogy a nemzetközi, NATO-vezette stabilizációs haderő parancsnoka azzal utasította vissza a tevékenységeivel kapcsolatos kérdéseket, hogy az Egyesült Államok katonai tisztviselőjeként járt el;

MÁS EURÓPAI ORSZÁGOK

149. megjegyzi, hogy CIA-irányította repülőgépek más európai országok repülőterein is leszálltak, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célját illetően, amelyek a rendkívüli kiadatási és fogolyszállítási útvonalak által érintett országok viszonylatában közlekedtek; arra bátorítja ezen európai országok hatóságait, hogy indítsanak vizsgálatokat az ügyben;

Titkos fogdák

150. üdvözlöi a Human Rights Watch, a Washington Post és az American Broadcasting Company News (ABC News) titkos európai fogdák létezése kérdésében folytatott kutatásait;

151. emlékeztet rá, hogy a Washington Post és az ABC News egyes újságíróira, amint azt az érintettek az ideiglenes bizottság előtt meg is erősítették, nyomást gyakoroltak annak érdekében, hogy ne nevezzék meg azokat a kelet-európai országokat, nevezetesen Lengyelországot és Romániát, ahol állítólag titkos fogdák működtek;

152. hangsúlyozza, hogy a „titkos fogda” fogalma nem korlátozódik csak börtönökre, mivel minden egyéb helyet is magában foglal, ahol egy személyt vagy személyeket titokban fogva tartanak, pl. magánlakásokat, rendőrállomásokat vagy szállodai szobákat, amint azt Szkopjében Háled el-Mászri esetében tették;

153. súlyosan aggasztónak tartja, hogy az európai országokban működtetett titkos fogdák egy része amerikai katonai támaszpontok területén helyezkedhetett el;

154. felszólít a kétoldalú megállapodások, a fegyveres erők jogállásáról szóló megállapodások és (a tagállamok és harmadik országok között létrejött) katonai támaszpontokról szóló megállapodások megfelelő végrehajtására, hogy biztosítsák az emberi jogok tiszteletben tartásának ellenőrzését és – adott esetben – e megállapodások e célból történő felülvizsgálatát és újratárgyalását; hangsúlyozza, hogy a Velencei Bizottság szerint az Európa Tanács tagállamainak területén lévő külföldi katonai támaszpontokra vonatkozó jogi keretnek lehetővé kell tennie számukra, hogy elégséges hatásköröket gyakoroljanak az emberi jogokkal kapcsolatos kötelezettségeik teljesítése érdekében;

155. e tekintetben rámutat az Egyesült Államoknak a németországi Mannheimben lévő Coleman-laktanyára vonatkozó állításokra, és felszólítja mind az igazságszolgáltatási szerveket, mind pedig a német Bundestag vizsgálóbizottságát az ügy további kivizsgálására;

2007. február 14., szerda

156. sajnálja, hogy a befogadó európai országok esetenként nem ellenőrizték az amerikai katonai támaszpontokat; ugyanakkor emlékeztet arra, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény szerint valamennyi részes állam a teljes területén köteles joghatóságát gyakorolni, és ebbe a külföldi katonai támaszpontok is beletartoznak;

157. emlékeztet arra, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény szerint minden fogva tartásnak jogszerűnek kell lennie, és azt nemzeti vagy nemzetközi jog által előírt eljárásnak kell megelőznie;

158. emlékeztet rá, hogy az emberek „eltűnését” eredményező eszközök, a titkos és illegális fogva tartások előírása és végrehajtása, illetve közvetlen, vagy közvetett lehetővé tétele önmagukban is az emberi jogok súlyos megsértését jelentik, és hogy bármely európai ország tevékeny vagy hallgatólagos együttműködése felveti az adott ország által az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény keretében vállalt felelősség kérdését;

ROMÁNIA

159. üdvözli a román hatóságok kiemelkedő vendégszeretetét és hatékony együttműködését az ideiglenes bizottsággal, beleértve a kormánytagokkal folytatott megbeszéléseket, és örömmel nyugtázza, hogy a román szenátus eseti vizsgálóbizottságot állított fel;

160. megjegyzi azonban, hogy az illetékes román hatóságok vonakodtak alaposan kivizsgálni az országban a titkos fogdák létezésének kérdését;

161. sajnálja, hogy a román vizsgálóbizottság által kiadott jelentést teljes egészében titkosították a 7. fejezetében olvasható következtetései kivételével, amelyek kategorikusan tagadják annak lehetőségét, hogy Románia területén titkos fogdák léteztek; sajnálja, hogy a román vizsgálóbizottság még nem vette fel újságírók, nem kormányzati szervek vagy a repülőtereken dolgozó tisztviselők tanúvallomásait, valamint hogy – az ilyen irányú kötelezettségvállalása ellenére – még mindig nem adta át a jelentést az ideiglenes bizottságnak; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy mindezen elemek figyelembevételével a román vizsgálóbizottság jelentésében szereplő következtetések megalapozatlannak és felületesnek tűnnek; tudomásul veszi ugyanakkor azt a vizsgálóbizottság elnöke által az ideiglenes bizottság küldöttségének értékre adott szándékot, miszerint a következtetéseket nem kívánják véglegesként kezelni;

162. sajnálja, hogy nem került sor a 2004. december 6-i bukaresti leszállásakor balesetet szenvedett N478GS lajstromjelű, Gulfstream típusú repülőgép ellenőrzésére; emlékeztet arra, hogy a nevezett repülőgép az afganisztáni Bagram légitámaszpontból szállt fel, és hogy hét utasának a balesetet követően nyoma veszett; nagyra értékeli ugyanakkor a román hatóságok készségességét, amellyel a balesetről szóló jelentést az ideiglenes bizottság rendelkezésére bocsátották;

163. mélyen aggasztja, hogy azt tapasztalja, a román hatóságok nem indítottak hivatalos vizsgálati eljárást a Gulfstream N478Gs járat egyik utasával kapcsolatos esetben, akiről megállapították, hogy egy 9 mm-es Beretta Parabellum pisztoly volt nála, lőszerrel együtt;

164. megjegyzi, hogy 21 CIA által üzemeltetett járat szállt le román reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadatások vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; elítéli, hogy olyan repülőgépek is leszállhattak Romániában, amelyekről kiderült, hogy a CIA azokat – más alkalmakkor – Bisher Al-Rawi, Dzsamíl el-Banná, Abu el-Kászím Britel, Háled el-Mászri, Binjam Mohammed és Abu Omar rendkívüli kiadatása során, valamint Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítására használta; különösen aggasztónak tartja, hogy a fent felsorolt repülőjáratok közül kettő Guantánamóból érkezett vagy oda tartott; nyomatékosan ösztönzi a román hatóságokat e repülőjáratok további kivizsgálására;

165. aggasztónak tartja, az Egyesült Államok Kogalniceanu repülőterei tartózkodása során végzett tevékenysége feletti, román hatóságok általi ellenőrzéssel kapcsolatosan kifejezett kétségeket;

166. a román hatóságok által az ideiglenes bizottság romániai küldöttsége előtt elmondottak alapján nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy amerikai titkosszolgálatok titkos tevékenységet folytattak Romániában, valamint hogy nem nyújtottak a titkos fogdának román területen történő működtetésére vonatkozó állításokat megdöntő, egyértelmű bizonyítékot;

2007. február 14., szerda

LENGYELORSZÁG

167. elítéli, hogy a lengyel kormány egyáltalán nem működött együtt az ideiglenes bizottsággal, különösen sérelmezve a bizottsági küldöttség nem megfelelő szintű fogadását; mély sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a lengyel kormány és parlament képviselői, akiket felkértek az ideiglenes bizottsággal való találkozásra, nem tettek eleget e meghívásnak;

168. úgy értékeli, hogy ez a hozzáállás az ideiglenes bizottságnak, valamint az állítások kivizsgálására és a ténymegállapításra irányuló céljának a lengyel kormány általi elutasítását tükrözi;

169. sajnálja, hogy nem került sor rendkívüli vizsgálóbizottság felállítására, és hogy a lengyel parlament sem folytatott le független vizsgálatot az ügyben;

170. emlékeztet rá, hogy a különleges szolgálatok bizottsága 2005. december 21-én zárt ülést tartott a különleges szolgálatok miniszteri koordinátorával és mindkét titkosszolgálat vezetőivel; hangsúlyozza, hogy az ülés gyorsan és titokban folyt le, meghallgatások vagy beszámolók nélkül, és minden ellenőrzéstől mentesen; kiemeli, hogy egy ilyen vizsgálat nem nevezhető függetlennek, és sajnálja, hogy egyetlen zárónyilatkozattól eltekintve a bizottság arról semmilyen dokumentációt nem adott ki;

171. megjegyzi, hogy 21 CIA által üzemeltetett járat szállt le lengyel reptereken, és mély aggodalmát fejezi ki e járatok célja miatt, amelyek olyan országokból érkeztek vagy olyan országokba tartottak, amelyek a rendkívüli kiadatok vagy a fogolyszállítások útvonalaihoz kapcsolhatók; elítéli, hogy olyan repülőgépek is leszállhattak Lengyelországban, amelyekről kiderült, hogy a CIA azokat – más alkalmakkor – Bisher Al-Rawi, Dzsamíl el-Banná, Abu el-Kászim Britel, Háled el-Mászri és Binjam Mohammed rendkívüli kiadása során, valamint Ahmed Agíza és Mohammed El-Zári kiutasítására használta;

172. sajnálja, hogy az ideiglenes bizottság küldöttségének Lengyelországban lefolytatott meghallgatásai után ellentmondásos és zavaros kijelentések hangzottak el a fent említett CIA járatok repülési terveivel kapcsolatban, amelyekről először azt állították, hogy nem tartották vissza, később, hogy valószínűleg archiválták a repülőterén, és végül azt állították, hogy azokat a lengyel kormány elküldte az Európa Tanácsnak; elismeri, hogy 2006 novemberében Szymany repülőterének vezetősége az ideiglenes bizottságnak részleges információkkal szolgált a repülési tervek vonatkozásán;

173. köszönetét fejezi ki Szymany repülőtere korábbi igazgatójának az ideiglenes bizottság előtt tett értékes beszámolója miatt; megjegyzi azt a tényt, hogy 2006-ban egy, a CIA-járatokra vonatkozó későbbi vizsgálat során kikérdezték őt, közvetlenül beszámolójának nyilvánosságra hozatala után;

174. megjegyzi, hogy különböző források szerint számos nagy jelentőségű foglyot, akiket 2003-ban Afganisztánban tartottak fogva, 2003 szeptemberében és októberében elszállítottak Guantánamóba; aggodalommal hangsúlyozza, hogy a CIA által meghatározott kiadatok során használt N313P lajstromjelű Boeing 737-es 2003. szeptember 22-én Kabulból Szymany repülőterére, majd onnan Guantánamóba repült;

175. az említett repülőgép Szymany repterén történő leszállása kapcsán emlékeztet arra, hogy a már fedélzeten lévő hét személyhez további öt személy csatlakozott, akiknek vámellenőrzése azonban nem történt meg;

176. tudomásul veszi a Szymany repülőtér alkalmazottai és különösen a repülőtér volt igazgatója által tett nyilatkozatokat, melyek szerint:

- 2002-ben kettő, 2003-ban négy Gulfstream típusú, polgári lajstromjelű sugárhajtású gép parkolt a repülőtér szélén, amelyeket nem vetettek alá vámvizsgálatnak;
- a területi határőrség közölt utasításokat a fent említett repülőgépek érkezése előtt, hangsúlyozva, hogy a reptéri hatóságok nem közelíthetik meg azokat, és csak a katonai vagy a karbantartási személyzet tagjai kezelhetik a gépet, és az ő tevékenységük is csak a leszállás műszaki előkészítésére korlátozódhat;

2007. február 14., szerda

- a repülőtér egykori magas rangú tisztviselője szerint lengyel polgári vagy katonai személyzet nem közelíthette meg a repülőgépeket;
- a szokottnál magasabb (általában 2 000 és 4 000 EUR között megállapított) leszállási díjak kifizetése készpénzben történt;
- a repülőgépek érkezését a repülőtéren egy vagy két gépjármű várta;
- a gépjárművek „H” betűvel kezdődő katonai rendszámmal rendelkeztek, amely összefüggésbe hozható a közeli Stare Kiejkuty-ban működő titkosszolgálati kiképzőközponttal;
- egy esetben feltűnt egy, a rendőrakadémiához vagy a katonai támaszponthoz tartozó mentőautó is;
- az egyik repülőtéren alkalmazott arról számolt be, hogy egy alkalommal követte a kérdéses járműveket, és látta, hogy azok a Stare Kiejkuty-ban működő titkosszolgálati kiképzőközpont felé tartanak;

177. elismeri, hogy röviddel George W. Bush 2006. szeptember 6-i nyilatkozata után, és azzal összhangban, nyilvánosságra hozták annak a tizennégy fogolynek a nevét, akiket egy titkos fogdából szállítottak át Guantánamóba; megjegyzi, hogy a tizennégy megnevezett fogoly közül hét neve szerepelt egy 12, Lengyelországban fogva tartott kiemelt Al Kaida gyanúsított nevét tartalmazó, az ABC News által kilenc hónappal korábban, 2005. december 5-én közölt beszámolóban, amely azonban nem sokkal később eltűnt az ABC honlapjáról;

178. arra ösztönzi a lengyel parlamentet, hogy hozzon létre valódi, a kormánytól független vizsgálóbizottságot, amely képes komoly és alapos vizsgálatok lefolytatására;

179. sajnálja, hogy az emberi jogokkal foglalkozó lengyel nem-kormányzati szervezeteknek és oknyomozó újságíróknak a kormány részéről az együttműködés hiányát és az információk visszatartását kellett tapasztalniuk;

180. tudomásul veszi a lengyel hatóságok magas rangú tisztviselői által tett nyilatkozatokat, amelyek szerint nem voltak titkos fogolytáborok Lengyelországban; a fent felsorolt, bizonyító erejű körülmények fényében azonban úgy ítéli meg, hogy nem lehet azt sem megerősíteni sem cáfolni, hogy Lengyelországban titkos fogolytáborok lettek volna;

181. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Witold Waszykowski külügyminiszter-helyettes által 2006. március 10-én az Európa Tanács főtítkárának, Terry Davis úrnak küldött hivatalos válasz a két ország titkosszolgálati által parafált titkos együttműködési megállapodások meglétére utal, amely megállapodások kizárják a külföldi titkosszolgálatokat a lengyel igazságszolgáltatási szervek joghatósága alól;

KOSZOVÓ (AZ ENSZ BIZTONSÁGI TANÁCS 1244(1999). SZ. HATÁROZATA ALAPJÁN)

182. mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a kínzás megelőzésére létrehozott európai bizottság (CPT) 2006 júliusáig nem kapott belépési engedélyt a NATO koszovói fogdáinak területére;

183. sajnálja, hogy a NATO nem reagált azon feltevésekre, melyek szerint terrorista gyanúsítottakat tartottak jogellenesen fogva a NATO-vezette békefenntartó erők (Kfor) camp bondsteeli börtönében, az egyetlen olyan fogdában Európában, ahová a CPT ellenőrei egészen a közelmúltig nem kaptak korlátlan belépési engedélyt;

184. ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az egykori koszovói ombudsman, Marek Antoni Nowicki által az ideiglenes bizottság előtt tett beszámoló megerősítette, hogy 1999 júliusától Camp Bondsteelben tartottak olyan foglyokat, akik elzárása kizárólag a Kfor parancsnokának döntése alapján, bírósági határozat és a külső ellenőrzés bármely formája nélkül történt; emlékeztet arra, hogy 2000-tól 2001-ig sok embert tartottak fogva az ENSZ főtítkára különleges képviselőjének közigazgatási határozatait követően is, valamint hogy a rendelkezésre álló hivatalos adatok szerint a Kfor parancsnoka 23 embert börtönzött be Camp Bondsteelben rövidebb ideig a Koszovóban 2004-ben történt erőszakos események miatt;

2007. február 14., szerda

Az ideiglenes bizottság által gyűjtött egyéb lényeges információk

185. rámutat, hogy az ideiglenes bizottság olyan információk birtokába jutott – beleértve Murat Kurnaz közvetlen tanúvallomását is –, amelyek a Guantánamóban fogva tartott személyek tagállamok kormányainak ügynökei által történő kihallgatására vonatkoznak; hangsúlyozza, hogy ezek a kihallgatások illegálisan fogva tartott személyektől történő információgyűjtésre irányultak, ami egyértelműen ellentmondásban van Guantánamó nyilvános elítélésével, amit mind EU-s, mind pedig tagállami szinten is jó néhány alkalommal kijelentettek;

186. arra ösztönzi az érintett tagállamokat, hogy indítsanak megfelelő vizsgálatokat e témában;

Ajánlások*Politikai ajánlások*

187. szükségesnek ítéli, hogy azok az európai országok, ahol az ideiglenes bizottság hatáskörébe tartozó ügyekben kormányzati, parlamenti és/vagy bírósági szinten vizsgálatokat indítottak, e vizsgálatokat a lehető leggyorsabban folytassák le, és azok eredményét hozzák nyilvánosságra;

188. sürgeti azon európai országokat, amelyekkel összefüggésben súlyos feltételezések láttak napvilágot, ugyanakkor kormányzati, parlamenti és/vagy bírósági szintű vizsgálatok nem indultak, hogy tegyék meg mielőbb ezeket az intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy az Európai Emberi Jogi Bíróság esetjoga szerint egyértelműen kötelező a tagállamok számára az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény rendelkezéseit sértő emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos állítások kivizsgálása és szankcionálása;

189. felszólít a guantánamói fogolytábor bezárására, és kéri az európai országokat, hogy haladéktalanul törekedjenek azon állampolgáraik vagy lakosaik visszatérésére, akiket az amerikai hatóságok jelenleg jogellenesen tartanak fogva;

190. úgy ítéli meg, hogy valamennyi európai országnak, amely eddig azt elmulasztotta, független vizsgálatot kell indítania a CIA-hoz tartozó polgári repülőgépek európai tranzitközlekedése tárgyában, legalább 2001-ig visszamenőleg, beleértve azon eseteket is, amelyeket az ideiglenes bizottság már elemzett;

191. elvárja, hogy teljes mértékben tájékoztassák a fent említett eljárásokkal kapcsolatos valamennyi fejleményről;

192. felszólítja az európai országokat, hogy enyhítsék a rendkívüli kiadatás ártatlan áldozatainak kárát, valamint hogy biztosítsák, hogy hatékony és gyors kárenyhítéshez jussanak, beleértve a rehabilitációs programokat és azokat a garanciákat is, hogy ezek a történések nem fognak megisméltódni, ideértve továbbá a megfelelő pénzügyi kártérítést is;

193. kéri a Bizottságot, hogy emberi jogi szempontból értékelje a tagállamok terroristaellenes jogszabályait, valamint a tagállamok és harmadik országok hírszerző szolgálatai közötti formális és informális megállapodásokat, vizsgálja felül azokat a jogszabályokat, amelyek a nemzetközi vagy európai emberi jogi szervezetek megítélése szerint az emberi jogok megsértéséhez vezethetnek, és terjesszen elő intézkedésekre irányuló javaslatokat az ideiglenes bizottság hatáskörébe tartozó ügyek megisméltődésének elkerülése érdekében;

194. a modern demokratikus államokban egyre inkább elfogadhatatlan, az emberi jogi kötelezettségeknek ellentmondó visszaélések és szélsőséges eljárásmodok elkerülése érdekében szükségesnek ítéli az „államtitok” fogalmából eredő kivételek körülhatárolással és korlátozó értelmezéssel történő felülvizsgálatát az 1049/2001/EK rendelet⁽¹⁾ közelgő felülvizsgálatának keretében, illetve a bizalmas információk kezelésére vonatkozó közös uniós alapelvek elfogadása révén; szükségesnek tartja egy olyan egyedí mechanizmus létrehozását, ami lehetővé teszi a parlamentek és a bírák titkos információkhoz való hozzáférését, valamint az információknak egy meghatározott időszak után történő nyilvánosságra hozatalát;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

2007. február 14., szerda

195. tudomásul veszi a Bizottság és a Tanács képviselőiből, valamint az Egyesült Államok Igazságügyi Minisztériumának és Belbiztonsági Hivatalának kormányzati képviselőiből álló magas szintű munkacsoport nemrég történt létrehozását, ami a biztonsági kérdésekről, többek között a terrorizmus megközelítése terén látható eltérésekről, továbbá az ideiglenes bizottság által megfogalmazott aggodalmakról folytatott EU–USA párbeszéd politikai keretét képezi; e magas szintű munkacsoport keretében szükségesnek tartja az Európai Parlament és az Egyesült Államok Kongresszusának társulását, valamint – demokratikus legitimitásának és átláthatóságának biztosítása és növelése érdekében – napirendjeinek, jegyzőkönyveinek, az általa megvizsgált dokumentumoknak és az általa hozott határozatoknak a közzétételét;

196. arra ösztönzi az európai országokat, hogy harmadik országokban végrehajtott katonai műveleteik során:

- biztosítsák, hogy a haderők által létesített bármilyen fogolytábor csak politikai és jogi felügyelet alatt működhessen, és a titkos fogva tartás ne lehessen megengedett;
- tegyenek hathatós intézkedéseket annak megakadályozására, hogy bármely más hatóság olyan fogolytáborokat működtethessen, amely nem áll politikai vagy jogi felügyelet alatt, vagy ahol megengedett foglyok titkos fogva tartása;

Jogi ajánlások

197. úgy ítéli meg, hogy meg kell erősíteni az ideiglenes parlamenti vizsgálóbizottságok hatásköreit, és ennek megfelelően módosítani kell az Európai Parlament vizsgálati jogának gyakorlását szabályozó intézményközi döntést;

198. úgy ítéli meg, hogy biztosítani kell a Parlament megfelelő részvételét, amikor a Közösség vagy az Unió a polgári jogokat és szabadságokat érintő intézkedéseket fogad el;

199. felszólítja a Parlamentet, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európa Tanács hatáskörrel rendelkező testületei közötti megfelelő és strukturált együttműködési rendszer létrehozására az Európai Unió belbiztonságával kapcsolatos ügyek esetén;

200. kéri, hogy a Parlament és a nemzeti parlamentek fokozottan működjenek együtt a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos valamennyi nyilvános információ megosztása érdekében;

201. hangsúlyozza a „terrorizmus” közös meghatározásának fontosságát; és kéri a terrorizmus elleni küzdelem hatékony jogi eszközeinek kialakítását a nemzetközi jog keretén belül; úgy véli, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete a legmegfelelőbb szervezet e fogalom meghatározására;

TITKOSSZOLGÁLATOK

202. teljes mértékben helyesli az Európa Tanács főtitkárának, Terry Davis úrnak a biztonsági szolgálatokkal kapcsolatos felügyeleti és igazságügyi ellenőrzési mechanizmusainak hiányáról „A főtitkár EJEE 52. cikke szerinti jelentéseinek nyomán követésében” kifejtett következtetéseit, és elvárja, hogy ajánlásait megfelelően fontolóra vegyék; felszólítja a tagállamokat, a dokumentumokhoz való hozzáféréssel és költségvetési információkkal rendelkező felülvizsgálati bizottságok létrehozása révén gondoskodjanak titkosszolgálataik és hírszerző szolgálataik, illetve azok formális és informális hálózatai tevékenységének megfelelő parlamenti és jogi ellenőrzéséről;

203. szükségesnek ítéli a tagállamok hírszerző szerveivel foglalkozó felülvizsgálati bizottságok konferenciájának megerősítését, amelyben a Parlamentnek teljes mértékben részt kellene vennie;

204. úgy ítéli meg, minden európai országnak külön nemzeti jogszabályban kell szabályoznia és nyomon követnie a harmadik országok titkosszolgálati által a területükön folytatott tevékenységeket, biztosítania kell azok tevékenységeinek hatékonyabb nyomon követését és ellenőrzését, valamint szankcionálnia kell az illegális – különösen az emberi jogok megsértésével kapcsolatos – cselekményeket és tevékenységeket;

205. időszerűnek ítéli a tagállamok biztonsági és titkosszolgálati közötti együttműködés megerősítését, vagy többoldalú, lehetőleg uniós kereteken belül, vagy kétoldalú jelleggel, feltéve, hogy e tekintetben létrehoznak egy teljes körű, demokratikus parlamenti és igazságügyi ellenőrzést biztosító jogi keretet, továbbá hogy az emberi jogok tiszteletben tartása és védelme folyamatosan biztosított;

2007. február 14., szerda

206. sürgeti a Tanácsot és a tagállamokat, hogy prioritásként hozza létre a közös és koordinált hírszerző tevékenységek demokratikus nyomon követésére és ellenőrzésére irányuló rendszert; azt javasolja, hogy a Parlament jusson fontos szerephez e nyomon követési és ellenőrzési rendszerben;

LÉGI KÖZLEKEDÉS

207. sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a chicagói egyezmény 3., az állami légi járműveket kivételként meghatározó cikkének megfelelő végrehajtását annak érdekében, hogy a katonai és/vagy rendőrségi légi járművek kizárólag előzetes engedéllyel használhassák másik állam légterét, vagy szállhassanak le másik állam területén, valamint ezen egyezménnyel összhangban vezessenek be tilalmat vagy megfigyelő rendszert valamennyi, a CIA által működtetett olyan repülőgépre, amelyről tudott vagy feltételezhető, hogy részt vettek rendkívüli kiadatásban;

208. kéri a tagállamokat, hogy tegyenek megfelelő lépéseket annak biztosítására, hogy katonai és/vagy rendőrségi légi járműveknek csak az emberi jogok tiszteletben tartására és felügyeletére vonatkozó garanciák birtokában adhatnak ki átrepülési engedélyt;

209. szükségesnek ítéli, hogy mind uniós, mind nemzeti szinten hatékonyan betartassák a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és más vétségekről szóló tokiói egyezményt, hogy a joghatóságot alkalmazhassák a többoldalú, különösképp az emberi jogok védelmét célzó nemzetközi megállapodásokból eredő kötelezettségek betartására, és hogy szükség esetén fedélzeti ellenőrzéseket hajthassanak végre;

210. felszólítja a Bizottságot, hogy az EK-Szerződés 71. cikkében előírtak szerint, valamint az ezen állásfoglalásban szereplő ajánlások figyelembevételével fogadjon el megfelelő jogalkotási javaslatokat a közlekedési biztonságról;

211. emlékeztet a közlekedés, különösen pedig a közlekedési biztonság területén meglévő közösségi hatáskörökre; ennél fogva felkéri a Bizottságot, hogy tegyen azonnali intézkedéseket az Európa Tanács főtít-kára és a Parlament által tett ajánlások végrehajtása érdekében;

212. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra az európai légtér felhasználására, ellenőrzésére és igazgatására, a repülőterek felhasználására és a nem kereskedelmi repülés ellenőrzésére vonatkozó szabályok elfogadását;

NEMZETKÖZI EGYEZMÉNYEK ÉS MEGÁLLAPODÁSOK

213. sürgősen kéri azon tagállamokat, amelyek azt még nem tették meg, hogy mielőbb ratifikálják a 2003-as EU–USA kiadatási megállapodást, mindamellet megtevé a szükséges lépéseket a megállapodás 12. cikke helytelen értelmezésének elkerülésére, biztosítva ezzel, hogy annak tartalma nem lépi túl a formális kiadatást és nem teremt jogalapot rendkívüli kiadatásokra;

214. felhívja az európai országokat, hogy ratifikálják és hajtsák végre az ENSZ Közgyűlés által 2006. december 20-án elfogadott a személyek erőszakos eltüntetése elleni védelméről szóló nemzetközi egyezmény ENSZ Közgyűlés általi gyors elfogadását, amelyet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa fogadott el;

215. hiszi, hogy az ENSZ kínzás elleni egyezményének megfelelő értelmezése és érvényesítése során az európai országoknak biztosítaniuk kell, hogy a kínzás fogalma az ő alkalmazásukban megfelel az egyezmény 1. cikkének, valamint hogy ezen túlmenően a kínzás tilalma tekintetében vállalt kötelezettségeket az Egyezmény 16. cikkében említett más kegyetlen, embertelen, lealacsonyító bánásmód megnyilvánulásaira is alkalmazzzák; úgy ítéli meg, hogy valamennyi európai országnak biztosítania kell az Egyezmény 3. cikkének megfelelő végrehajtását, különösen a saját titkosszolgálateik tevékenységével összefüggésben;

216. megállapítja, hogy mivel a visszaküldés (*refoulement*) elleni védelem erősebben érvényesül az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményben, mint a kínzás elleni ENSZ egyezményben, az európai országoknak minden körülmények között gondoskodniuk kell az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményben előírt védelem biztosításáról; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a visszaküldés tilalmának elvét az Európai Közösségek Bírósága is elismeri;

2007. február 14., szerda

217. felhívja az európai országokat, hogy írják alá és erősítsék meg a ENSZ kínzás elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvét, és hozzanak létre független nemzeti mechanizmusokat a börtönök ellenőrzésére; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy biztosítani kell azt, hogy az emberi jogokról szóló különféle nemzetközi egyezményekben alkalmazott valamennyi ilyen jellegű eljárás összeegyeztethető legyen;

218. úgy ítéli meg, hogy a kínzás megelőzésére létrehozott bizottságnak (CPT) késedelem és korlátozás nélkül meg kell kapnia a belépési engedélyt valamennyi Európában működő fogdába, beleértve a külföldi katonai támaszpontokon találhatóakat is, és meg kell kapniuk minden fogva tartással kapcsolatos információt; ezért felülvizsgálendő minden olyan kétoldalú megállapodás, amely korlátozza a CPT hozzáférését;

219. sürget minden európai országot, hogy feleljen meg a Nemzetközi Büntetőbíróság római statútuma rendelkezéseinek;

220. hiszi, hogy az Európai Uniónak minden harmadik országot ösztönöznie kell arra, hogy részes félként csatlakozzon az ENSZ erőszakos eltűntetések elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvéhez, valamint az erőszakos eltűntetésről szóló egyezményhez;

221. kéri az európai országokat olyan egyértelmű szabályok megállapítására, melyek lehetőséget adnak az állami mentelmi jog felfüggesztésére, amennyiben az elkövetett jogellenes cselekmények emberi jogokat sértettek;

Közigazgatási ajánlások (az EU szintjén)

222. úgy véli, hogy a Tanács valamennyi belső szolgálatát (többek között a Politikai Egységet és a Közös Helyzetelemző Központot) és a Bizottság minden belső szolgálatát (a Válságkezelési és Konfliktus-megelőzési Egységet a Külkapcsolati Főigazgatóságon és az Igazságügyek, Szabadság és Biztonság Főigazgatóság megfelelő szolgálatait) meg kell erősíteni az Unió biztonsági stratégiája és terrorellenes stratégiája végrehajtásának keretén belül, szoros együttműködésben a tagállamokkal, valamint hogy az ezek közötti, illetve a tagállamokkal történő együttműködést egyértelműen szabályozni, az adatvédelmet pedig biztosítani kell; úgy ítéli meg, a Parlamentet teljes körű részvétel illeti meg e tekintetben a nemzeti parlamenti felülvizsgálati bizottságokéhoz hasonló felülvizsgálati hatáskörökkel, valamint hogy az Európai Bíróságnak is hatáskört kell biztosítani; hangsúlyozza továbbá, hogy jelentős mértékben meg kell erősíteni az EU hatáskörét a terrorizmus elleni küzdelem tekintetében;

Az EU harmadik országokkal fenntartott kapcsolatai

223. sürgeti az Európai Uniót, hogy harmadik országokkal fenntartott kapcsolataiban hangsúlyozza, hogy a nemzetközi terrorellenes küzdelem megfelelő jogi kereteit a büntetőjog és az emberi jogokra irányadó nemzetközi jog nyújtja;

224. hangsúlyozza az Egyesült Államokkal, valamint az Európai Unió más stratégiai partnereivel a biztonsági kérdésekről, a terrorizmus elleni hatékony és jogi eszközökkel történő küzdelem érdekében folytatott politikai párbeszéd szükségességét;

225. felszólítja az Európai Uniót, hogy ne veszítse szem elől, hogy harmadik országokkal fenntartott kapcsolataiban alapvetően fontos a „demokratikus záradék” teljes körű alkalmazása, és ez különösen vonatkozik azon országokra, amelyekkel megállapodásokat kötött; felszólítja Egyiptomot, Jordániát, Szíriát és Marokkót, hogy tisztázzák a rendkívüli kiadatási programokban betöltött szerepüket;

226. mélyen hiszi, hogy az ENSZ keretein belül elő kell mozdítani olyan magatartási kódexek létrehozását, melyek valamennyi biztonsági és katonai szolgálatra vonatkoznak, és az emberi jogokon, a humanitárius jogon és a demokratikus politikai ellenőrzésen alapulnak, hasonlóan az európai biztonságot és együttműködést célzó, a szervezet biztonságának politikai-katonai vonatkozásairól szóló, 1994-es magatartási kódexhez;

2007. február 14., szerda

Végkövetkeztetések

227. hangsúlyozza, a számára biztosított hatáskörökre, a rendelkezésére álló időre, valamint a vizsgált tevékenységek titkos jellegére való tekintettel, hogy az ideiglenes bizottságnak nem állt módjában minden hatáskörébe tartozó visszaélési és jogsértési ügyet részletekbe menően feltárni, ezért következtetései nem tekinthetők kimerítőnek;

228. emlékeztet az Európai Unió alapjait képező elvekre és értékekre, az Európai Unió létrehozásáról szóló szerződés 6. cikkében foglaltak szerint, és felhívja az EU-s intézményeket, hogy az EU-Szerződés 7. cikkének és a szerződések egyéb vonatkozó rendelkezéseinek tükrében, illetve az ideiglenes bizottság munkájának eredménye, valamint a jövőben esetlegesen felmerülő bármely más tényező, a bizonyított tényállások fényében felelősségük teljes súlyával tegyék meg a megfelelő intézkedéseket; elvárja a Tanácstól, hogy valamennyi érintett kormányra gyakoroljon nyomást, hogy teljes és alapos tájékoztatást adjanak a Tanácsnak és a Bizottságnak, és, szükség esetén haladéktalanul kezdjen meghallgatásokat és indítson független vizsgálatot;

229. úgy véli, hogy nem tartották be a Szerződésekben szereplő, a jóhiszemű együttműködésre vonatkozó elvet, amely arra kötelezi a tagállamokat és az EU-s intézményeket, hogy tegyenek meg minden intézkedést a szerződéses kötelezettségeknek – mint például az emberi jogok tiszteletben tartása – vagy a közösségi intézmények által megtett olyan intézkedésből eredő kötelezettségeknek való megfelelés érdekében, mint például az állítólagos CIA-járatokra és börtönökre vonatkozó igazság kiderítése, és hogy könnyítsék meg az EU feladatainak és céljainak elérését;

230. emlékeztet rá, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata fényében részes állam nemcsak akkor viseli a felelősséget az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény rendelkezéseinek – és ennél fogva az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének – lényeges megsértéséért, ha a közvetlen felelősség minden kétséget kizáróan megállapítható, hanem akkor is, ha elmulasztja az ilyen jogsértésekre vonatkozó ésszerű állításokra irányuló független és pártatlan vizsgálat lefolytatására vonatkozó pozitív kötelezettségének betartását;

231. tudomásul veszi a mértékadó média azon híradásait, amelyek szerint a sok embert érintő rendkívüli kiadatás, illegális fogva tartás és módszeres kínzás továbbra is folytatódik, valamint azt, hogy – az Egyesült Államok jelenlegi kormányának kijelentéseit figyelembe véve – továbbra is élni fognak a rendkívüli kiadatással és titkos fogdákkal; felszólítja ennél fogva az EU–USA terrorizmusellenes csúcstalálkozóját, hogy törekedjen az ilyen embertelen és illegális gyakorlatok befejezésére, valamint hogy ragaszkodjon ahhoz, hogy a terrorizmus elleni együttműködés összhangban legyen a nemzetközi emberi jogokkal és a kínzás tilalmáról szóló szerződéses kötelezettségekkel;

232. megbízza a Polgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot, hogy – szükség szerint együttműködve a Külügyi Bizottsággal, és különösen az Emberi Jogi Albizottsággal – az ideiglenes bizottság munkájának politikai nyomon követésével, a fejlemények ellenőrzésével – beleértve azt is, hogy amennyiben a Tanács és/vagy a Bizottság nem tett megfelelő intézkedést, meghatározza, fennáll-e az EU alapját képező elvek és értékek súlyos megsértésének egyértelmű kockázata – és azzal, hogy az EU-Szerződés 6. és 7. cikke alapján tegye meg az ideiglenes bizottság felé a szükségesnek ítélt állásfoglalásokra irányuló ajánlásait;

233. kéri főtitkárát, hogy legalább az 1049/2001/EK rendeletnek megfelelően valamennyi átvett, előállított és megvizsgált dokumentumot, valamint az ideiglenes bizottság munkájának dokumentációját az interneten, továbbá bármely más megfelelőbb formában tegye közzé, és kéri a nyilvánosságra hozatalt követően az ideiglenes bizottság hatáskörébe tartozó ügyekben kialakuló fejlemények nyomon követésének biztosítását;

*

* *

234. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok, tagjelölt és társult országok parlamentjeinek és kormányainak, az Európa Tanácsnak, a NATO-nak, az ENSZ-nek, valamint az Egyesült Államok kormányának, és az USA Kongresszusa mindkét házának, valamint kérje ezeket, hogy folyamatosan tájékoztassák az Európai Parlamentet az ideiglenes bizottság hatáskörébe tartozó területeken bekövetkező bármely fejleményről.